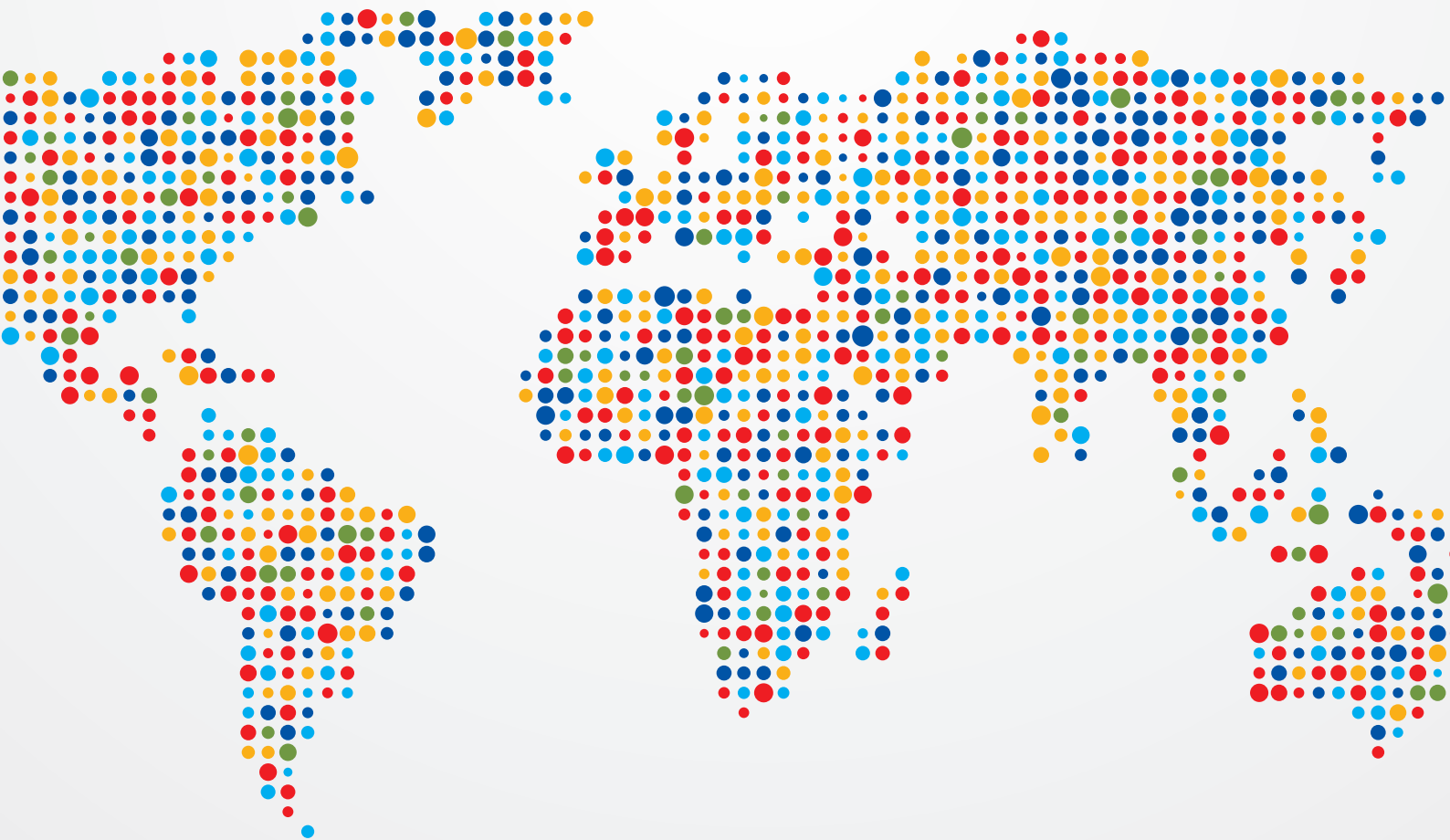

NJEMAČKA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2018.

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Političko uređenje: Demokratska-parlamentarna država od 1949., federacija 16 Saveznih država.

Predsjednik: Savezni predsjednik Frank-Walter Steinmeier, od ožujka 2017. godine.

Parlament: dvodomni parlament: Bundestag (Donji Dom), 630 članova, Bundesrat (Gornji Dom), 69 članova. Predsjednik vlade: kancelarka Angela Merkel, od rujna 2005. godine.

Površina: 357.123,50 km².

Glavni grad: Berlin – 3.520.031 stanovnika.

Ostali veći gradovi: Hamburg (1.787.408), München (1.450.381), Köln (1.060.582), Frankfurt am Main (732.688), Stuttgart (623.738), Düsseldorf (612.178), Dortmund (586.181).

Stanovništvo: 82,8 milijuna (siječanj 2017.).

Prema nacionalnosti (siječanj 2017., 2016.)

Nijemci	74,1 milijuna
stranci	8,7 milijuna

Prema spolu (siječanj 2016.)

žene	41,7 milijuna
muškarci	40,5 milijuna

Prema bračnom statusu (prosinac 2015.)

samci	34,2 milijuna
oženjeni	36,0 milijuna
rastavljeni/udovci	6,2 milijuna

Vjerska pripadnost (prosinac 2016.)

kršćani	55 %
muslimani	4,9 %
ostali	3,9 %
bez religije	36 %

Gustoća naseljenosti – 231 stanovnika/km² (siječanj 2017.).

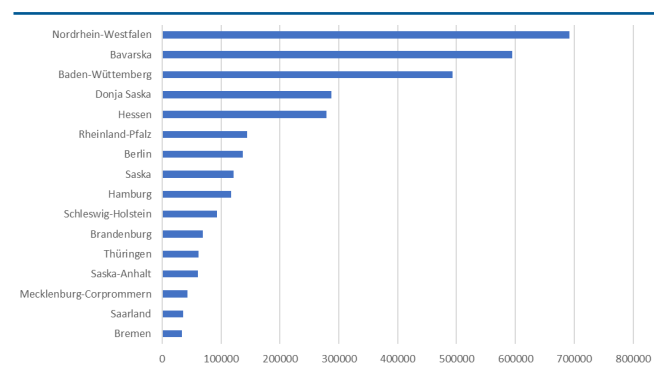
OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Prema podacima IFO-a (*Institut za istraživanja gospodarstva*) industrijski sektor, građevinarstvo, trgovina i uslužne djelatnosti promatrane u odnosu na globalne faktore u 2018. godini ukazuju na povoljnu ekonomsku situaciju. Promatrajući četiri komponente gospodarstva po tri glavna kriterija (IFO, očekivanja menadžera u najznačajnijim kompanijama, očekivanja njemačkih znanstvenika za ekonomiju) nameće se zaključak kako će industrijska proizvodnja, trgovina i uslužne djelatnosti kroz sva tri parametra u 2018. stagnirati ili imati relativno niži rast u odnosu na prethodne godine. Građevinarstvo će s druge strane imati i dalje jako dinamičan rast što je odraz skoka na tržištu nekretnina u Njemačkoj i migracijske situacije (njemački velegradovi su ciljevi unutareuropskog migracijskog vala i afričko-arapskog migracijskog vala). Osim pozitivne potrošačke klime, dodatno je važno naglasiti da je klima na tržištu rada isto tako izuzetno pozitivna. Stopa nezaposlenosti stalno pada (u lipnju je bilo 2,28 milijuna nezaposlenih što je najniže od ujedinjenja Njemačke), a broj zaposlenih stalno raste te je trenutno zaposleno više od 44 milijuna ljudi, više no ikada od ujedinjenja Njemačke. To se povoljno odrazilo i na stope rasta bruto domaćeg proizvoda.

Njemačka koja od svih država na svijetu, uz Kinu, najviše profitira izvozom, ovisna je o funkcionirajućim međunarodnim strukturama trgovanja koje su aktualno u procesu urušavanja. Daljnji faktor rizika za njemačko gospodarstvo je Brexit koji se po sadašnjem stanju odvija relativno kaotično i zato predstavlja rizik posebice za njemačku automobilsku industriju koja je ovisna o srednjoročnom planiranju za izvoz u Veliku Britaniju. Treći, otežavajući

faktor za automobilsku industriju je pitanje vozila na dizel pogon i emisiju ispušnih plinova. U drugoj polovici 2018. godine u Bruxellesu će se definitivno odrediti kolika će biti dopuštena emisija ispušnih plinova u 2020. godini što predstavlja veliki rizik za automobilsku industriju o kojoj ovisi 800.000 radnih mjesta u Njemačkoj. S druge strane, pozitivnim se pokazuje klima privatne potrošnje. Gore navedeni faktori utjecali su da se prognoza rasta BDP-a za 2018. i 2019. godinu smanjila s inicijalnih 2,1% na 2,0%, što je nešto manje nego što je prosječni rast svih članica OECD-a. Unatoč tome su navedene stope rasta jako visoke, posebice u kontekstu svjetske ekonomije. Važno je naglasiti da za nas relevantne pokrajine kao što su Nordrhein-Westfalen, Bavarska i Baden Württemberg imaju znatno veći rast. Bavarska u 2018. godini ima rast od očekivanih 2,8% i predviđenih 2,7% u 2019. godini, što je za usporedbu rast jednak onom koji se očekuje za Hrvatsku, iako Bavarska ima otprilike četiri puta veći BDP po stanovniku nego Hrvatska.

BDP (u milijunima eura) po pokrajinama

Izvor: statista.de 2018.

Makroekonomski pokazatelji

	2016.	2017.	2018.*	2019.*	2020.*
BDP, tekuće cijene (mlrd. eura)	3.128,8	3.2656,5	3.370,2	3.512,5	3.648,8
BDP po stanovniku (eura)	37.889	39.458	40.690	42.408	44.053
Realni rast BDP-a (%)	1,9	2,5	2,1	1,8	1,6
Izvoz robe (mlrd. eura)	1.188,4	1.269,1	1.349,8	1.434,3	1.520,8
Uvoz robe (mlrd. eura)	-980,8	-1.004,0	-1.097,5	-1.176,5	-1.242,1
Inflacija (%)	0,5	1,7	1,9	2,0	2,0
Nezaposlenost (%)	4,2	3,8	3,4	3,2	3,3

Izvor: IMF, Eurostat, EUI (*) procjena

Makroekonomski pokazatelji po saveznim pokrajinama

Savezna pokrajina	Nezaposleni lipanj 2018.	Udio nezaposlenih srpanj 2018. (%)	BDP / po stanovniku 2017. (u eurima)	Raspoloživi dohodak / po stanovniku 2018. (u eurima)
Nordrhein-Westfalen	652.068	6,8%	38.645	22.777
Niedersachsen	224.461	5,4%	36.164	22.475
Bayern	202.461	2,7%	45.810	25.107
Baden-Württemberg	191.816	3,1%	44.886	24.732
Berlin	156.786	8,1%	38.032	21.033
Hessen	153.375	4,8%	44.804	24.329
Sachsen	125.918	5,9%	29.856	19.727
Rheinland-Pfalz	97.960	4,5%	35.455	22.587
Sachsen-Anhalt	87.747	7,7%	27.221	19.456
Schleswig-Holstein	83.899	5,4%	32.342	23.020
Brandenburg	82.217	6,2%	27.675	20.938
Hamburg	65.057	6,3%	64.567	25.242
Mecklenburg-Vorpommern	63.227	7,4%	26.560	19.356
Thüringen	61.234	5,4%	28.747	19.669
Bremen	35.057	10,0%	49.570	20.969
Saarland	32.011	6,2%	35.460	21.620

Izvor: statista.de

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

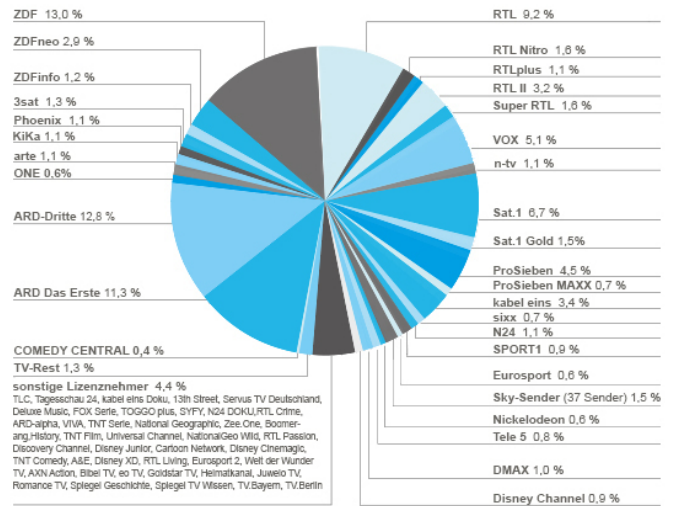
TV

Od svih medija u Njemačkoj, televizija je i dalje najpopularnija. Prema studiji *SevenOne Media*, televizija ima najveći dnevni doseg (80%), a svaki Nijemac prosječno provede 221 minute dnevno pred televizorom. Gledanje televizije je jedan od najpopularnijih „hobija“ u Njemačkoj.

Pregled tržišnih udjela/gledanosti TV postaja

MARKTANTEILE DER AGF- UND LIZENZSENDER IM TAGESDURCHSCHNITT 2017

Zuschauer Gesamt, alle Sender, Montag bis Sonntag, 03:00 – 03:00 Uhr | TV Gesamt: 221 Minuten

Quelle: AGF in Zusammenarbeit mit GRK; TV Scope 6.1, 01.01.2017 - 31.12.2017

Javne TV postaje	Grupacija	Klasifikacija
3sat	ZDF, ARD, ORF, SRG	D, A, CH
arte	ZDF, ARD, France Télévisions	Kompletan program (D, F)
BR	ARD	Regionalna postaja Bayern (D)
BR alpha	ARD	Obrazovni (D)
Das Erste	ARD	Kompletan program (D)
DW	ARD	Vijesti iz svijeta, Vijesti (D)
EinsExtra	ARD	Vijesti (D)
Einsfestival	ARD	Filmovi i serije (D)
EinsPlus	ARD	Dokumentacije & Lifestyle (D)
hr-fernsehen	ARD	Regionalna postaja Hessen (D)
KiKa	ARD, ZDF	Program za djecu (D)
MDR Fernsehen	ARD	Regionalna postaja Mitteldeutschland (D)
NDR Fernsehen	ARD	Regionalna postaja Norddeutschland (D)
Phoenix	ARD, ZDF	Vijesti, Politika i dokumentarci (D)
Radio Bremen TV	ARD	Regionalna postaja Bremen (D)
rbb Fernsehen	ARD	Regionalna postaja Berlin und Brandenburg (D)
SR Fernsehen	ARD	Regionalna postaja das Saarland (D)
SWR Fernsehen	ARD	Regionalna postaja Baden-Württemberg und Rheinland-Pfalz (D)
WDR Fernsehen	ARD	Regionalna postaja Nordrhein-Westfalen (D)
ZDF	ZDF	Kompletan program (D)
ZDFinfo	ZDF	Informacije (D)
ZDFkultur	ZDF	Umjetnost i glazba (D)
ZDFneo	ZDF	Mlada publika (D)

Privatne postaje (FreeTV)	Grupacija	Klasifikacija
Anixe SD		Filmovi i serije (D)
Comedy Central	MTV Networks Germany	Serien (D, A, CH)
DAF	Börsenmedien AG	Vijesti sa burze (D)
Das Vierte	Mini Movie International	Filmovi i serije (D)
Deluxe Music	Deluxe Television GmbH	Musik (D)
DMAX	Discovery-Communications	Program za muškarce (D, CH)
euronews	diverse europäische TV's	Vijesti (EU)
Eurosport	TF1	Sport (EU)
kabel eins	ProSiebenSat.1 Media	Kompletan program (D, A, CH)
N24	N24 Media GmbH	Vijesti & Doku (D)
n-tv	RTL Group	Vijesti & Doku (D)
nickelodeon	MTV Networks Germany	Kinder (D, A, CH)
ProSieben	ProSiebenSat.1 Media	Kompletan program (D, A, CH)
RTL Television	RTL Group	Kompletan program (D, A, CH)
RTL II	RTL Group Tele München Gruppe	Kompletan program (D, A, CH)
RTL NITRO	RTL Group	(D)
Sat.1	ProSiebenSat.1 Media	Kompletan program (D, A, CH)
ServusTV	RedBull GmbH	Kompletan program (A, D)
sixx	ProSiebenSat.1 Media	Program za žene & serije (D, A, CH)
sonnenklar.TV	Euvia Travel GmbH	Putovanja (D)
Sport 1	Constantin Medien AG	Sport (D)
Star TV		Kompletan program (CH)
SUPER RTL	RTL Group	Program za djecu & serije (D, A, CH)
Tele 5	Tele München Gruppe	Filmovi i serije (D)
VIVA	MTV Networks Germany	Glazba i serije (D, A)
VOX	RTL Group	Kompletan program (D, A, CH)

Radio

- 77,6 % Nijemaca tj. 53,55 milijuna ljudi (starijih od 10 godina), dnevno sluša radio u prosijeku 247 minuta

Radijske postaje

- 442 radijska programa od toga 244 privatne, 67 javnih radio postaje te 111 ostalih

Najslušanije postaje (broj slušatelja po satu izraženo u 1.000, od ponedjeljka do petka):

Najslušanije postaje (broj slušatelja po satu izraženo u tisućama, od ponedjeljka do petka)

	MA 2018 II	MA 2018 I	Promjena	Razlika
WDR 2 (KL)	1.101	990	+111	+11,2
SWR (KL)	1.095	965	+130	+13,5
BAYERN 1 (KL)	1.017	1.129	-112	-9,9
ANTENNE BAYERN (KL)	947	1.000	-53	-5,3
1LIVE (KL)	859	867	-8	-0,9
NDR 2 (KL)	815	818	-3	-0,4
BYAERN 3 (KL)	815	799	+16	+2,0
SWR4 BW (KL)	442	461	-19	-4,1
HIT RADIO FFH (KL)	437	432	+5	+1,2
radio ffn (KL)	420	339	+81	+23,9

Izvor: *quotenmeter.de*

Print mediji

Novine i dalje igraju važnu ulogu u životima Nijemaca. Prema studiji Score Media, regionalne novine bilo u tiskanom ili digitalnom obliku svakog doseže četiri od pet Nijemaca. Dok čitatelji cijene dubinu informacija u tiskanom izdanju, koriste *online* izdanja kako bi došli do aktualnih vijesti.

Ukupan doseg svih novina je procijenjen na 39,3 milijuna njemačkih govornika starijih od 14 godina. Ukupni doseg svih novina neznatno je smanjen u odnosu na prethodnu, 2017 godinu.

Najčitanije regionalne dnevne novine po Saveznim državama:

	Naklada 2018.	vs. 2017.	u %
Berlin			
Der Tagesspiegel (sa Potsdamer Neueste Nachrichten)	92.766	+7,52	0,8
Brandenburg			
Märkische Allgemeine	99.177	-4.812	-4,6
Mecklenburg-Vorpommern			
Ostsee-Zeitung	118.101	-4.601	-3,7
Sachsen-Anhalt			
Mitteldeutsche Zeitung	164.018	-9.274	-5,4
Sachsen			
Freie Presse	215.788	-7.595	-3,4
Thüringen			
Mediengruppe Thüringen Verlag	227.876	-9.102	-3,8
Bremen			
Weser-Kurier	123.049	-5.858	-4,5

	Naklada 2018.	vs. 2017.	u %
Hamburg			
Hamburger Abendblatt/Bergedorfer Zeitung	145.250	-6.375	-4,2
Niedersachsen			
HAZ/NP Hannover	144.472	-6.974	-4,6
Schleswig-Holstein			
sh:z	167.258	-4.828	-2,8
Nordrhein-Westfalen			
Funke-Mediengruppe (WAZ+NRZ+WP+WR)+IKZ	486.053	-27.510	-5,4
Hessen			
RheinMainMedia (FNP, Höchster Kreisbl., Taunus Ztg, Nass. Neue Presse, Rhein-Main-Ztg, FR)	151.371	-11.525	-7,1
Rheinland-Pfalz			
Die Rheinpfalz	196.456	-5.724	-2,8
Saarland			
Saarbrücker Zeitung	109.199	-3.896	-3,4
Baden-Württemberg			
Stuttgarter Zeitung/Stuttgarter Nachrichten PLUS	177.928		
Bayern			
Nürnberger Nachrichten Gesamt	231.192	-7.351	-3,1

Izvor: @ Statista 2018

Top 50 publikacija (magazini, novine, specijalizirani časopisi) prema dosegu u milijunima čitatelja, kriterij dobna

skupina od 14 godina i neto dohodak po kućanstvu 2.500 + uz usporedbu s 2017.

	Ukupno			Neto dohodak po kućanstvu >2.500 €		
	mil.		Razlika u mil.	Procjena u mil.		Razlika u mil.
	2017	2018		2017	2018	
Ukupno	69,56	70,45	0,88	34,96	37,94	2,98
BILD am SONNTAG	9,05	7,83	-1,22	4,19	3,75	-0,43
BUNTE	4,31	4,37	0,06	2,05	2,16	0,11
Closer	0,59	0,51	-0,09	0,36	0,30	-0,06
Gala	3,21	3,20	-0,01	1,74	1,89	0,15
Grazia	0,35	0,29	-0,05	0,22	0,19	-0,03
IN - LEUTE-LIFESTYLE-LEBEN	0,70	0,69	-0,01	0,41	0,48	0,06
InTouch	1,00	0,86	-0,14	0,63	0,56	-0,08
OK!	0,66	0,52	-0,15	0,39	0,33	-0,07
SUPERillu	2,50	2,33	-0,17	0,84	0,79	-0,05
FOCUS	4,59	4,30	-0,29	2,72	2,89	0,17
DER SPIEGEL	6,79	5,90	-0,89	4,30	4,01	-0,29
stern	7,16	6,34	-0,82	4,30	4,10	-0,20
Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung	0,48	0,67	0,19	0,33	0,52	0,19

WELT am SONNTAG	1,03	0,83	-0,20	0,69	0,63	-0,06
DIE ZEIT	1,57	1,66	0,09	0,98	1,20	0,21
Reader's Digest	0,92	0,85	-0,07	0,37	0,38	0,01
VIEW	0,70	0,62	-0,08	0,43	0,46	0,04
auf einen Blick	2,11	1,98	-0,13	0,71	0,62	-0,09
BILD+FUNK	0,61	0,77	0,16	0,24	0,35	0,11
BILDWOCHE	0,42	0,50	0,08	0,16	0,15	-0,01
Fernsehwoche	1,74	1,66	-0,08	0,64	0,66	0,02
FUNK UHR	1,40	1,32	-0,08	0,55	0,58	0,03
Gong	1,04	1,26	0,22	0,40	0,58	0,17
HÖRZU	3,76	3,88	0,13	1,65	2,01	0,36
Super TV		0,43			0,14	
tv Hören und Sehen	3,54	3,00	-0,54	1,62	1,64	0,02
TV klar	0,77	0,68	-0,10	0,28	0,27	-0,01
die 2		0,24			0,10	
Prisma	5,61	5,76	0,15	2,76	3,18	0,42
rtv	9,45	7,74	-1,71	4,26	3,70	-0,56
TV DIGITAL	3,84	3,76	-0,08	2,57	2,64	0,08
TV für mich	0,60	0,76	0,15	0,21	0,28	0,07
TV Movie	5,28	4,88	-0,40	3,24	3,28	0,04
TV SPIELFILM	5,11	4,61	-0,51	3,24	3,16	-0,07
TV TODAY	1,66	1,74	0,08	0,97	1,02	0,05
tv14	6,96	5,82	-1,14	3,42	3,07	-0,36
TVdirekt	1,99	2,29	0,30	1,03	1,25	0,22
tv pur	1,21	1,30	0,09	0,52	0,58	0,06
die aktuelle	1,98	1,73	-0,25	0,78	0,65	-0,13
Avanti	0,35	0,31	-0,05	0,13	0,13	0,00
ECHO DER FRAU	0,96	1,13	0,16	0,32	0,39	0,07
frau aktuell	1,25	1,18	-0,07	0,48	0,48	0,00
Frau mit Herz	0,59	0,61	0,01	0,18	0,20	0,02
FRAU IM SPIEGEL	1,61	1,38	-0,23	0,59	0,63	0,05
FREIZEIT REVUE	2,21	2,03	-0,18	0,60	0,71	0,12
FREIZEIT SPASS	0,63	0,52	-0,11	0,18	0,17	-0,01
FREIZEITWOCHE	0,59	0,57	-0,02	0,15	0,20	0,05
GLÜCKS REVUE	1,01	0,93	-0,07	0,36	0,31	-0,05
DAS GOLDENE BLATT	1,69	1,58	-0,11	0,42	0,48	0,06
mach mal Pause	0,72	0,80	0,08	0,19	0,21	0,02
Mini	0,51	0,43	-0,08	0,19	0,17	-0,02

Izvor: © Media-Analyse agma Media-Micro-Census 2018

Digitalni mediji

Prema ARD/ZDF *online* studiji, oko 62 milijuna ljudi u Njemačkoj su koristili internet 2017. godine. Udio „onlinera“ u Njemačkoj tako se povećao na oko 89 posto. Prema D21 Digital Indexu 2016, oko 62 % kućanstava u Njemačkoj koristi širokopojasni pristup Internetu.

U generaciji od 60+, udio korisnika interneta iznosi 74 %, dok je u skupini od 14 do 19 godina, 100 % korisnika Inter-

neta. Prosječno korištenje interneta dnevno u Njemačkoj 2017. godine iznosilo je 149 minuta.

Povećana upotreba mobilnih uređaja također je promijenila udio korisnika mobilnog Interneta - dok je, internet-skih korisnika koji koriste mobilni internet u 2011. iznosio oko 13 %, taj udio je porastao na 63 % u 2016. godini. Oko 30 % ljudi u Njemačkoj svakodnevno koristi internet na putu.

Pregled top internetskih stranica po broju korisnika

	Tip	Neto doseg (Unique User)		Bruto doseg (Kontakti)
		%	Unique User u mil.	Kontakti u mil.
Basis		100,0	55,82	
T Online	Web stranica	38,5	21,51	963,94
eBay.de	Web stranica	37,3	20,84	1.575,97
FOCUS Online	Web stranica	26,7	14,88	130,50
BILD	Web stranica	25,4	14,17	454,83
CHIP Online	Web stranica	24,4	13,60	88,30
gutefrage.net	Web stranica	24,1	13,43	40,81
WEB.DE	Web stranica	24,0	13,40	1.413,27
computerbild.de	Web stranica	20,7	11,55	105,76
WELT	Web stranica	20,1	11,20	104,62
GMX	Web stranica	19,7	11,00	1.193,40
CHEFKOCH	Web stranica	17,3	9,66	118,67
SPIEGEL ONLINE	Web stranica	16,0	8,91	310,44
DasOertliche.de	Web stranica	15,1	8,45	40,72
DasTelefonbuch.de	Web stranica	14,9	8,31	33,25
wetter.com	Web stranica	13,6	7,60	77,02
ImmobilienScout24	Web stranica	12,5	6,97	739,99
duden.de	Web stranica	12,1	6,76	30,84
mobile.de	Web stranica	11,7	6,51	402,98
Entertainweb	Web stranica	11,5	6,43	57,55
XING	Web stranica	11,5	6,42	110,56
RTL.de	Web stranica	11,5	6,41	76,49
ZEIT ONLINE	Web stranica	11,3	6,31	70,20
ProSieben.de	Web stranica	10,5	5,86	31,97
Süddeutsche.de	Web stranica	10,3	5,75	68,91
meinstadt.de	Web stranica	9,2	5,16	54,23
heise	Web stranica	9,2	5,12	86,62
GesünderNet	Web stranica	9,1	5,07	20,25
wetter.de	Web stranica	9,0	5,00	45,35
FAZ.NET	Web stranica	8,7	4,88	96,88
STERN	Web stranica	8,4	4,71	73,52

GIGA.de	Web stranica	8,4	4,69	16,80
n-tv.de	Web stranica	8,3	4,65	125,84
RP Online OMS	Web stranica	8,1	4,52	44,85
kochbar.de	Web stranica	7,9	4,42	21,52
WUNDERWEIB.de	Web stranica	7,9	4,41	31,17
Songtexte.com	Web stranica	7,9	4,39	18,91
AutoScout24	Web stranica	7,8	4,37	192,13
autobild.de	Web stranica	7,4	4,13	81,43
Sat1.de	Web stranica	7,2	4,02	17,31
planet of tech	Web stranica	7,2	3,99	14,96
HolidayCheck	Web stranica	7,1	3,99	116,47
1&1	Web stranica	7,1	3,94	95,65
BUNTE.de	Web stranica	6,9	3,84	44,90

Izvor: AGOF facts & figures 2018

Pregled top mobilnih stranica po broju korisnika:

	Tip	Neto doseg (Unique User)		Bruto doseg (Kontakti)
		%	Unique User u mil.	Kontakti u mil.
Basis		100,0	55,82	
gutefrage.net	Mobile	20,9	11,65	62,78
BILD	Mobile	20,7	11,54	636,57
SPIEGEL ONLINE	Mobile	20,6	11,51	484,60
CHEFKOCH	Mobile	18,5	10,34	329,92
FOCUS Online	Mobile	17,7	9,87	304,20
T Online	Mobile	16,4	9,18	215,48
WELT	Mobile	16,3	9,11	78,03
WEB.DE	Mobile	15,9	8,85	1.525,35
CHIP	Mobile	12,3	6,89	42,92
GMX	Mobile	11,8	6,59	1.284,98
ImmobilienScout24	Mobile	11,4	6,37	556,99
Mobile.de	Mobile	11,0	6,16	1.029,90
N-TV	Mobile	10,9	6,09	396,73
STERN	Mobile	10,8	6,01	77,45
ZEIT ONLINE	Mobile	9,9	5,50	56,16
TV SPIELFILM	Mobile	8,7	4,86	120,44
BRIGITTE	Mobile	8,6	4,77	37,98
NetDoktor	Mobile	8,4	4,70	14,49
kicker	Mobile	8,4	4,67	949,75
SHAZAM	Mobile	8,3	4,61	108,69
GIGA	Mobile	8,1	4,52	14,05
FAZ	Mobile	8,0	4,48	66,47
Süddeutsche.de	Mobile	7,9	4,40	63,24
AutoScout24	Mobile	7,8	4,37	236,16

Sport1	Mobile	7,7	4,28	447,78
WetterOnline	Mobile	7,6	4,27	118,77
wetter.com	Mobile	7,6	4,24	221,95
VICE Digital	Mobile	7,2	3,99	23,09
Apotheken Umschau	Mobile	7,1	3,97	12,60
Huffington Post	Mobile	6,7	3,76	17,51
gofeminin.de	Mobile	6,7	3,75	34,79
KaufDA	Mobile	6,3	3,53	40,74
Promiflash	Mobile	6,1	3,43	80,36
Der Westen OMS	Mobile	6,1	3,39	28,82
MEINESTADT	Mobile	6,1	3,39	37,97
Das Örtliche	Mobile	6,0	3,35	25,76
Onmeda.de	Mobile	5,6	3,13	17,57

Izvor: AGOF facts & figures 2018

PROFIL EMITIVNOG TURISTIČKOG TRŽIŠTA

Njemačko tržište je treće turističko tržište na svijetu iza SAD-a i Kine i prvo u Europi. Putovanja i turizam visoko su na rang listi prioriteta njemačkih građana i oko njih se nadograđuju razni segmenti društvenog života. U mediji-ma su turističke teme vrlo zastupljene i prosječni Nijemac je iskusan putnik. Njemačka domaćinstva svake godine odvajaju značajan dio svog kućnog budžeta za putovanja i godišnji odmor.

Turistička industrija je jedan od sektora rasta njemačke privrede. Ona osigurava i stvara radna mjesta te potiče dodatna ulaganja. Prema studiji "Gospodarski čimbenik turizma" (*Wirtschaftsfaktor Tourismus*) bruto prihod turizma je preko 105,3 milijardi eura. Uzimajući u obzir neizravne i inducirane učinke dolazimo do bruto dodatne vrijednosti od 213,5 milijardi eura. Turistička industrija osigurava 2,9 milijuna radnih mjesta u Njemačkoj.

Ukupna potrošnje turista u Njemačkoj u 2015. godini iznosila je 287,2 milijardi eura, od čega samo 224,6 milijardi eura od domaćih turista. Godine 2016. Nijemci su ponovno jedni od najvećih potrošača na međunarodnom

tržištu putovanja. Izdaci za putovanja u inozemstvo čine 4,3 % ukupne privatne potrošnje građana (2015.: 4,4 %).

Nakon obnove zemlje nakon Drugog svjetskog rata, od sredine pedesetih godina, usporedno s rastom životnog standarda, Nijemci sve više putuju i troše na putovanja. Taj se trend nastavio do kraja osamdesetih i s ujedinjenjem Njemačke dobio jednu dodatnu komponentu, koja je turističko tržište proguralo u rast do sredine devedesetih. Krajem devedesetih dolazi do stabilizacije broja putovanja.

Gotovo 75% njemačkog stanovništva odlazi barem jednom godišnje na putovanja koja traju minimalno 5 dana. U razdoblju do 2025. godine, usporedno sa starenjem stanovništva procjenjuje se da će udio ukupnih putovanja koje realiziraju osobe starije od 60 godina dostići udjel od 40%. Osobe preko 70 godina realizirat će 2,2, milijuna putovanja više u odnosu na 2015. Osobe od 60 do 70 godina realizirat će gotovo 4,1 milijun putovanja više nego sada, dok se predviđa pad broja putovanja grupe od 14 do 59 godina za cijelih 7,4 milijuna putovanja. Ukupan broj putovanja ostat će uglavnom stabilan.

Putovanja (pet ili više dana)

Godina	Broj turista (milijuna)	Broj putovanja po turistu	Broj putovanja (milijuna)	Potrošnja po osobi po putovanju	Ukupna potrošnja (u milijardama €)
2017.	54,1	1,29	69,6	€ 1.054	73,4
2016.	53,4	1,29	68,7	€ 983	67,5
2015.	53,4	1,29	69,1	€ 954	65,9
2014.	54,6	1,29	70,3	€ 958	67,3
2013.	54,8	1,29	70,7	€ 906	64,1

Kratka putovanja (dva do četiri dana)

Godina	Broj turista (milijuna)	Broj putovanja po turistu	Broj putovanja (milijuna)	Potrošnja po osobi po putovanju	Ukupna potrošnja (u milijardama €)
2017.	34,3	2,44	82,1	€ 268	23,0
2016.	33,0	2,44	80,5	€ 253	20,4
2015.	31,7	2,43	77,1	€ 274	21,1
2014.	32,6	2,32	75,7	€ 261	19,8
2013.	33,3	2,27	75,6	€ 254	19,2

Izvor: *FUR. Reise Analyse 2018*

U 2017. prema FUR-u putovalo je 54,1 milijuna Nijemaca (i ostalih stanovnika Njemačke bez njemačkog državljanstva) koji su ostvarili 69,6 milijun putovanja. Troškovi na putovanja iznose 73,4 milijardi eura, što je više u odnosu na 2016. te se sukladno tome povećala i prosječna potrošnja po putovanju na 1.054 eura. Dodatno, bilo je 34,3 milijuna putnika na kraćim putovanjima (2-4 dana) koji su ostvarili 82,1 milijuna putovanja s ukupno potrošenih 23 milijardi eura, što predstavlja rast potrošnje vezano za kratka putovanja u odnosu na godinu ranije. Ukupno je na sva putovanja potrošeno 97,4 milijardi eura, a ostvareno je 151,7 milijuna putovanja.

Fizički pokazatelji	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Intenzitet putovanja na stanovništvo (%)	76,0	77,0	77,0	77,0	77,0
Broj putnika (u milijunima)	54,8	54,6	53,4	53,4	54,1
Broj putovanja (u milijunima)	70,7	70,3	69,1	68,7	69,6

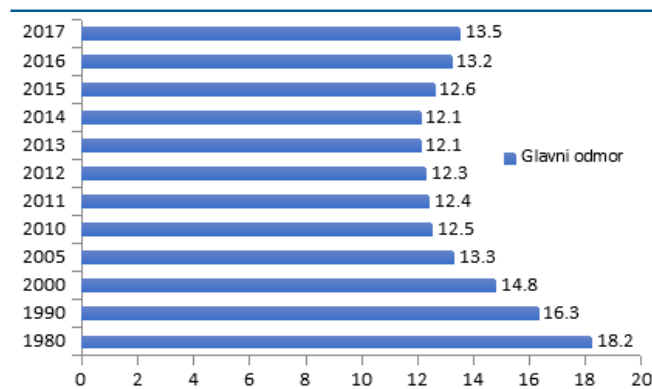
Izvor: F.U.R. Reiseanalyse 2017

Od 2015. godine se trend skraćivanja putovanja glavnog godišnjeg odmora kod Nijemaca promijenio te danas u prosjeku traje 13,5 dana. Razlog tome leži u činjenici da su Nijemci povećali broj odlazaka na daleka putovanja koja imaju znatno dulji prosjek trajanja od ostalih, ali i u tome da će radije uštedjeti na troškovima puta i na smještaju nego da i dalje skraćuju trajanje svog glavnog godišnjeg odmora.

Intenzitet putovanja u 2017.

Ako promotrimo nekoliko proteklih godina razvidno je kako je 2017. bila još jedna dobra godina što se tiče industrije putovanja. Osnovni parametri ostali su stabilni i na visokim razinama: 54,1 milijuna putnika ostvarilo je 69,6 milijun putovanja. Sklonost putovanju u 2017 je 77%, a to je udio onih koji su imali barem jedno putovanje u trajanju najmanje 5 dana u jednoj godini.

Trajanje godišnjih odmora

Izvor: F.U.R. Reiseanalyse 2018

Omiljene odmorishne destinacije

Omjer stanovnika koji su na odmor otputovali u inozem-

stvo ili proveli u vlastitoj zemlji: trećina Nijemaca ljetuje u Njemačkoj, trećina na Mediteranu, a trećina u drugim destinacijama.

Putovanja Nijemaca	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.	2011.
Ukupan broj putovanja od 5 i više dana	69,6 Mil.	68,7 Mil.	69,1 Mil.	70,3 Mil.	70,7 Mil.	70,7 Mil.
u Njemačkoj	27,9%	30%	28,90%	30,50%	30,30%	30,30%
u strane države	72,4%	70%	71,10%	69,50%	69,70%	69,70%
Sredozemlje (države koje su neposredno na Sredozemlju)	36,9%	36,5%	37,00%	36,20%	34,60%	34,60%
Zapadna Europa (UK, IRL, F, NL, CH, A)	12,4%	12,8%	12,80%	13,30%	13,80%	13,80%
Istočna Europa (H, CZ, PL, RUS usw.)	7,7%	6,8%	7,30%	6,60%	7,40%	7,40%
Skandinavija (DK, N, S, FIN)	3,5%	3,3%	2,80%	2,70%	3,30%	3,30%
Daleka putovanja 6,9 %	8,4%	7,8%	8,10%	7,60%	7,00%	7,00%

Izvor: DRV (Fakten & Zahlen 2017)

Njemačka je ponovno u 2017. s tržišnim udjelom od 27,9%, najpopularnija destinacija za godišnje odmore Nijemaca. U Njemačkoj su 3 najpopularnije destinacije za putovanja dulja od 5 dana, Mecklenburg-Vorpommern, Bavarska i Donja Saska.

Od inozemnih turističkih destinacija kod Nijemaca dominira Španjolska s tržišnim udjelom od 13,1% ispred Italije i Turske. Taj je redoslijed uglavnom nepromijenjen već duže vrijeme, iako je Turska u zadnje dvije sezone narušila svoj udio. Austrija je na četvrtom mjestu, Grčka na petom dok je Hrvatska na šestom mjestu.

Ostvarena putovanja Nijemaca po destinacijama 2017.

- Nijemci su u vlastitoj zemlji u 2017. realizirali 140 milijuna dolazaka što je 3,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. U kampovima je realizirano 7,8 milijuna dolazaka ili 3,7% više u odnosu na 2016. što je odličan rezultat za njemačku kamping branšu.
- Španjolska je kumulativno u 2017. ugostila gotovo 12 milijuna Nijemaca ili 6% više u odnosu na 2016. koja je bila najbolja godina u povijesti s njemačkog tržišta.
- u Tursku je doputovalo 3,6 milijuna Nijemaca (- 8%, uglavnom na početku sezone) Turska se usprkos lošim političkim odnosima s Njemačkom, poglavito radi pristupačnih cijena u last minute-u, uspjela stabilizirati.
- u Austriju je putovalo 13,4 milijuna Nijemaca (+ 5%).
- u Bugarskoj je u 2017. boravilo 1,05 milijuna Nijemaca (+ 5%).
- Prema najavama stručnog časopisa za turizam „Touristik aktuell“ Grčka će 2018. godine biti druga najpopularnija destinacija za Nijemce nakon Španjolske. U 2016. godini je 3,1 milijuna njemačkih građana putovalo u Grčku. Prema informacijama predstavništva Grčke turističke zajednice u Frankfurtu u prvoj polovici 2018. godine Grčka bilježi rast od 18 %.

Navike putovanja

Raspored na ljestvici prijevoznih sredstava korištenih za putovanja na odmor ostao je nepromijenjen još od početka 90-tih. Putovanja automobilom su ispred putovanja avionom, autobusom i vlakom. Bitno je napomenuti da se omjer putovanja automobilom i zrakoplovom u 2017. polako ujednačava.

Trenutno paket aranžmani (paušalna putovanja) ostaju najvažniji oblik organiziranja putovanja, a osobni razgovor posebno u putničkim agencijama najpopularniji kanal za bukiranje. Međutim, nadolaze strukturne promjene u korist individualnog bukinga, pružatelja smještaja i internetskih portala. Glavni pokretač toga je konstantni rast broja *online* bukinga s 14% svih bukiranih putovanja u 2006. do 36% u 2017. godini. Očekuje se da će još prije 2020. godine većina svih putovanja bukirati *online*.

Njemačko tržište, iako ostaje na visokoj razini potrošnje te na visokoj tehnološkoj razini, čini sustav koji se mijenja sporije od drugih usporedivih tržišta i ostaje prilično vjeran klasičnim oblicima odluke i nabave turističkih proizvoda. Njemački „outgoing“ turistički sustav s razgranatom mrežom turoperatora i deset tisuća turističkih agencija i sustavom on line turističkih agencija čini jedinstveno okruženje za potencijalnog putnika. Njemački turooperatori još uvijek većinu svojih proizvoda prodaju preko stacionarnih agencija (od 60 do 80%) dok rastu, ali u sve manjoj mjeri, udjeli *online* turističkih agencija.

Ukupno se još uvijek 44% svih turističkih aranžmana prodaju u stacionarnim turističkim agencijama. Procjenjuje se da omjer između organiziranog i individualnog prometa na ukupnom njemačkom tržištu iznosi 50:50%.

	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.	2008.	2007.	2000.
Automobil	46%	47%	45%	46%	45%	47%	46,2%	47,7%	47,9%	47,3%	47,1%	49,2%
Zrakoplov	40%	39%	40%	39%	38%	37%	37,2%	36,9%	35,8%	36,3%	36,4%	34,6%
Autobus	7%	6%	7%	8%	8%	8%	8,4%	8,0%	8,6%	9,0%	9,3%	9,1%
Vlak	5%	6%	5%	5%	6%	5%	5,5%	4,8%	5,2%	4,9%	4,9%	5,8%

Izvor: DRV (Fakten & Zahlen 2017)

Godina	Organizacija putovanja		Sredstvo bukiranja putovanja
2017.	Paušal	44,00%	Agencija
2007.		46,00%	
2017.	Samo smještaj	36,00%	Online Booking (novo)
2007.		29,00%	
2017.	Prijevoz	15,00%	Per E-Mail (novo)
2007.		12,00%	
2017.	Ostalo	7,00%	Per Telefon (novo)
2007.		6,00%	
2017.	Bukiranje u destinaciji	13,00%	Per Brief/Fax (novo)
2007.		16,00%	

Izvor: F.U.R. Reiseanalyse 2018 – putovanja od 5+ dana

Nijemci su u 2017. godini realizirali 69,6 milijun putovanja dužih od 5 dana, a 44% istih je realizirano pomoću turoperatora i turističkih agencija. U Njemačkoj djeluje gotovo 2.500 turoperatora (većinom tzv. autobuseri) i 10.000 turističkih agencija. Navedeno Njemačku čini, usporedno s brojem stanovnika, zemlju s najgušćom mrežom turističkih subjekata na svijetu.

Turističke agencije su u 2017. realizirale 26,36 milijardi eura prometa. Taj je iznos bio za 1,17% veći u odnosu na 2016. Opća je konstatacija da, za razliku od pojedinih drugih zemalja, turističke agencije u Njemačkoj nastavljaju predstavljati nezaobilazan faktor u branši, a njihova situacija je stabilna. Nakon pada prometa i pada broja agencija od 2000., od 2010. se bilježi stabilizacija tog kanala prodaje, a u zadnjih par godina broj agencija lagano raste i promet se lagano povećava.

Trenutno u Njemačkoj na 100.000 stanovnika dolazi 12,6 turističkih agencija, a iznad prosjeka su uglavnom pokrajine na istoku.

Podjela agencija:

	2016.	2017.
Klasične agencije ¹	2.297	2.255 (-42)
Agencije za poslovna putovanja ²	752	757
Turističke agencije ³	8.368	8.109
Ukupno	11.422	11.116
Od toga IATA agencije	2.648	2.708
Deutsche Bahn agencije	2.245	2.174

Izvor: FVW Deutsche Vertriebsdossier 2017

¹Klasične agencije: agencije s najmanje jednim turoperatorom u ponudi i s najmanje jednom licencom prijevoznih ponuditelja (IATA ili Deutsche Bahn)

²Agencije za poslovna putovanja: agencija ili odjel jedne tvrtke ili pružatelj usluga koji se bavi pretežito organizacijom poslovnih putovanja

³Turističke agencije: agencije s najmanje dva turoperatora u ponudi ali bez IATA ili Deutsche Bahn licencom

Podjela prometa u agencijama:

Konsolidirani promet u mil. eura	2016.	2017.
Ukupni promet	25,19	26,36 (+1,17%)
Privatni klijenti	17,64	18,51
Poslovni klijenti	7,55	7,85

Izvor: FVW Deutsche Vertriebsdossier 2017

Podjela prometa u agencijama prema vrsti proizvoda:

Konsolidirani promet u mil. eura	2016.	2017.
Ukupni promet	25,19	26,36 (+4,6%)
Turistička putovanja	14,13	14,84 (+5,0%)
Zrakoplovne karte	8,04	8,37 (+4,1%)
Željezničke karte	0,59	0,59 (-1,0%)
ostalo	2,43	2,56 (+5,3%)

Izvor: FVW Deutsche Vertriebsdossier 2017

Od 11.116 turističkih agencija, koliko ih ima prema popisu DRV (Njemačke turističke udruge), 620 agencija je samostalno, odnosno nisu povezane u korporaciju/udrugu/franšizu ili ne pripadaju lancu agencija koje su u vlasništvu turoperatora.

Agencije/lanci	Agencije	Promet u milijardama eura
DER Touristik (DER Reisebuero, DER Part, Karstadt Reisebueros + ADAC)	2.067	4,62
RT-Vertrieb ukupno	5.474	4,09
TUI (TUI Leisure, TUI Store, First, TUI Travel Star, Hapag Lloyd)	1.519	3,73
BCD Travel (vlastite agencije)	49	1,93
Lufthansa City Center	300	1,54
Thomas Coock Partner (Thomas Cook, Neckermann, Holiday Land)	1.256	1,45
TVG (FTI, Sonnenklar, Flugbörse)	293	0,44
Reisecenter Alltours (Alltours agencije)	197	0,27
Kooperacije		
RTK Gruppe (samostalne agencije)	5.170	3,52
TSS Group	2.357	3,04
Schmetterling (vlastite i agencije u kooperaciji)	3.627	2,27

Izvor: FVW Deutsche Vertriebsdossier 2017

Online prodaja u Njemačkoj:

Prodaja turističkih putovanja i prodaja pojedinih turističkih usluga u *online* segmentu nastavlja se uzlaznom putanjom. Rast tog segmenta je dakako sporiji u odnosu na protekle godine. Procjenjuje se da od ukupno 90 milijardi eura, koliko se u njemačkoj potroši na turistička putovanja i turističke usluge, između 35% i 45% izdataka se realizira putem interneta. Trenutno oko 80% njemačkog stanovništva ima pristup internetu, a 60% populacije se informira putem interneta o putovanjima.

Osim bukiranja turističke usluge direktno preko web stranice pojedinog pružatelja turističke usluge, postoje dvije velike grane na koje se prodaja preko interneta dijeli:

1. preko *online* turističkih agencija OTA (koje prodaju proizvode turoperatora i djeluju na isti način kao turističke agencije u klasičnom smislu)
2. preko posrednika (portali koji posreduju prilikom kupnje jedne turističke usluge kao smještaj ili rent-a-car, airbnb, booking.com, hrs.de, expedia.com).

Interesantno je da i uz konstantan iako spori rast prometa u *online* prodaji, dobit tvrtki koje rade u tom segmentu pada zbog sve većih troškova za marketing. Konkurencija je sve veća, a alati za vlastito pozicioniranje na tržištu su limitirani, tako da se tvrtke uglavnom nadmeću između sebe. Najveći dobitnik u tom poslu je Google, koji npr. ključne riječi naplaćuje sve skuplje.

Tvrtka	Promet u mil. eura 2017.	Promet u mil. eura 2016.	Portali
Booking.com	2.400	2.000	Booking.com
Expedia	1.450	1.400	Expedia.de, hotels.com, ebookers.com
Check 24	1.400	900	Check24.de
HRS	1.000	1.050	HRS.de, Hotel.de
Invia Germany	950	1.000	Ab-in-den-Urlaub.de, Fluege.de, Reisen.de, Flug24.de
Holidaycheck	870	770	Holidaycheck.de
Edreams Odigeo	845	765	Opodo.de, edreams.degovolo.de
TUI Deutschland	800	750	TUI.com, tuifly.com, Ltur.com, Berge-Meer.de
Airbnb	500	400	Airbnb.com
FTI Touristik	310	270	Fti.de, sonnenklar.tv, fuenfvorfluf.de, reise.de, fly.de, flugboerse.de
DER Touristik	300	290	DER.com, ITS.de, Dertour.de, Rewe-Reisen.de
Weg.de	223	230	Weg.de, Ferien.de

Tvrtka	Promet u mil. eura 2017.	Promet u mil. eura 2016.	Portali
Thomas Cook	218	200	Thomascook.de, neckermann-Reisen.de
Lastminute.com Group	180	200	Lastminute.com/de, bravofly.de, rumbo.de
Holiday Pirates	176	141	Urlaubspiraten.de
Secret Escapes	175	114	Secretescapes.de
Ulruabsguru	175	105	Urlaubsguru.de
TSS Group	129,6	116,8	Onlineweg.de
Travelscout24	80	90	Travelscout24.de

Izvor: FVW Deutsche Vertriebsdossier 2017

Oblici smještaja

Prilikom odabira smještajnih kapaciteta, Nijemci prefe-

riraju hotelski smještaj ispred smještaja u domaćinstvu. Potrošnja po putovanju i duljina boravka ostali su stabilni u usporedbi s prijašnjim godinama.

Korišteni oblici smještaja

	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.	2008.	2000.
Hoteli	48%	46%	48%	48%	47%	46%	47,1%	47,2%	47,5%	50,1%	47,0%
Stanovi za odmor	25%	26%	23%	24%	24%	24%	25,1%	24,5%	25,0%	22,4%	23,9%
Kampovi	6%	6%	6%	6%	6%	7%	5,3%	6,1%	6,3%	6,3%	6,4%

Reiseanalyse 2018 – putovanja od 5+ dana

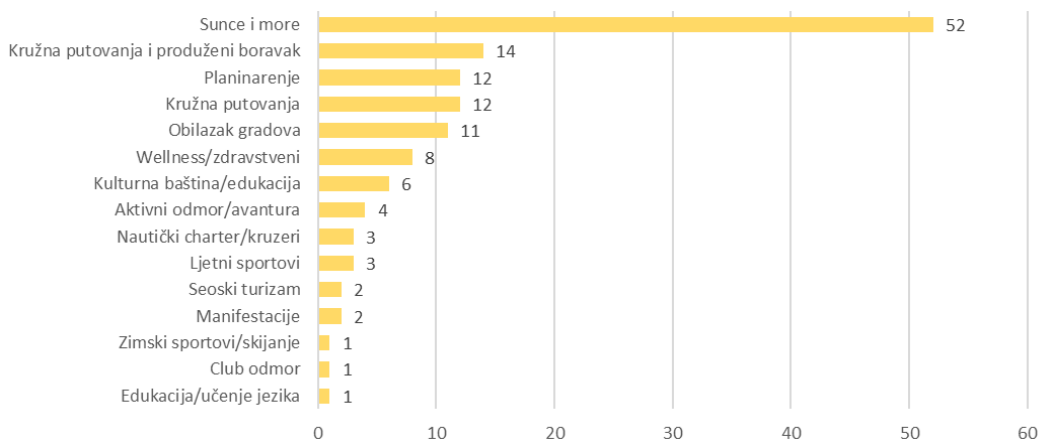
Vrste odmora i trendovi

Najpopularniji motiv odlaska na odmor kod Nijemaca je sunce i more, a slijede odmaranje i priroda. Ukupno, dugoročni trendovi pokazuju da će kupanje, obiteljski odmor i razgledavanje znamenitosti (kultura) i dalje rasti, a odmaranje i zdravstveni turizam će gubiti tržišni udio. Generalno možemo reći da će današnji turist koji ima mogućnosti izbora radije izabrati kombinaciju različitih vrsta odmora dokle god nisu previše monotoni ili prenaporni.

Prema istraživanju ADAC-a najčešći razlozi za odlazak na godišnji odmor:

- Odmor i opuštanje
- Bijeg od svakodnevice
- Prekrasna priroda
- Regeneracija/revitalizacija
- Sunce/ lijepo vrijeme

Motivi odlaska na odmor

Izvor: ADAC Reise Monitor 2018, ADAC Verlag

Kroz istraživanje uočeno je da se neki razlozi putovanja često spominju zajedno pri čemu se formira šest osnovnih grupa motiva koje su prema zastupljenosti rangirane na:

- Opuštanje
- Upoznavanje zemlje i lokalnog stanovništva/kulture
- Sunce i plaža
- Sport i zdravlje
- Vrijeme s obitelji
- Pustolovina i zabava

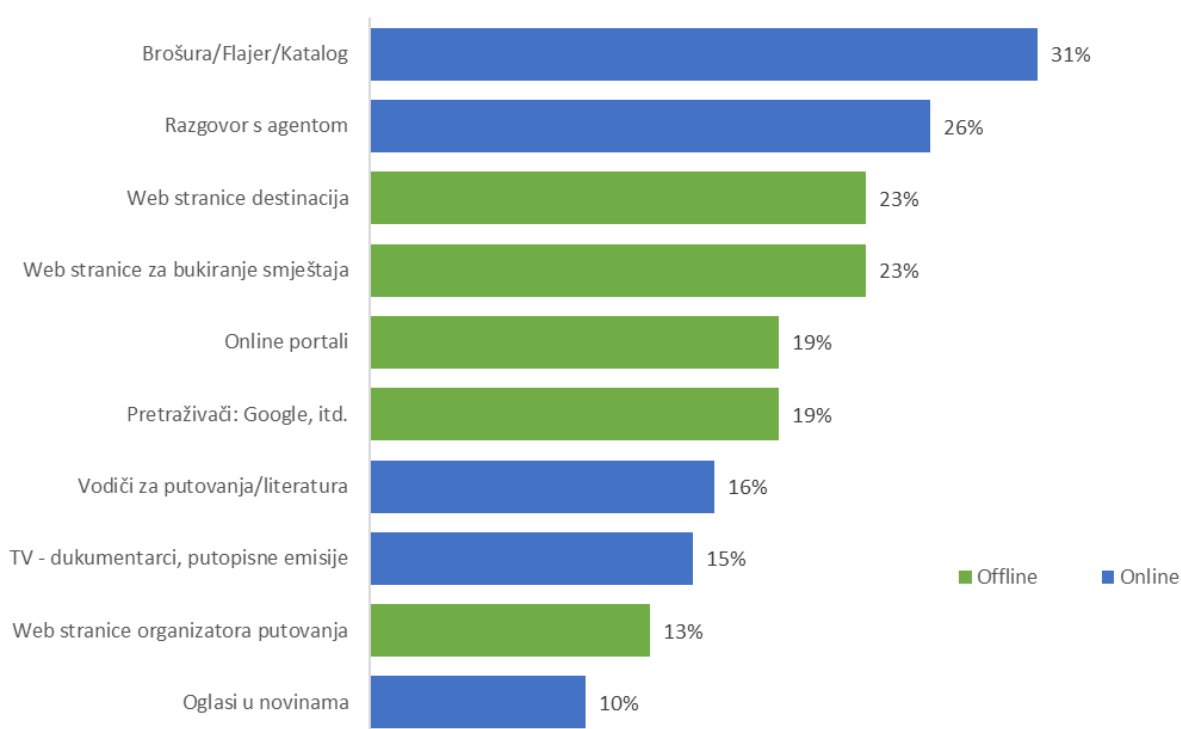
Kad je riječ o Hrvatskoj, na pitanje o tipu odmora u Hrvat-

skoj, 75 % ispitanika je navelo motiv putovanja kupanje i sunčanje, 14 % obilazak, a 11 % kombinaciju obilaska i mogućnost za duži ostanak.

Izvori informiranja putnika

Za informacije i inspiraciju za planiranje putovanja koriste se različiti izvori. Najpopularniji su letci i brošure, savjeti i preporuke u turističkoj agenciji, ali i web stranice destinacija i smještajnih objekata. Općenito, često korišteni izvori se smatraju pouzdanima. Ako je izvor zamijećen kao dosadan ili neugodan, klijenti će ga izbjegavati.

Izvori inspiracija i informacija za planiranje putovanja

Izvor: F.U.R. Reise Analyse 2017

Prema analizi FUR-a potrošnja po putovanju po osobi se lagano povećava iz godine u godinu. Sljedeći graf prikazuje prosječnu potrošnju njemačkog turista po putovanju do 2017. godine. Troškovi se odnose na smještaj i sve ostale turističke usluge na putovanju. Njemački turist u Hrvatskoj troši u prosjeku 77 eura po danu, odnosno prosječno 945 eura po putovanju. U usporedbi s Hrvatskom od ino-

zemnih destinacija jedino Turska ima niži prosjek potrošnje po danu koji iznosi 74 eura.

Prema istraživanjima ADAC-a na temu stava o potrošnji u top destinacijama za 2018. 60% svjesno bira Hrvatsku kao povoljniju destinaciju, 31% planira štedjeti na odmoru, a 24% će ići rijeđe na odmor.

Duža putovanja (više od 5 dana)

Godina	Potrošnja po osobi po putovanju u eurima	Ukupna potrošnja (milijardi eura)
2017.	1.054	73,4
2016.	983	67,5
2015.	954	65,9
2014.	958	67,3
2013.	906	64,1

Kratka putovanja (2-4 dana)

Godina	Potrošnja po osobi po putovanju u eurima	Ukupna potrošnja (milijardi eura)
2017.	268	23,0
2016.	253	20,4
2015.	274	21,1
2014.	261	19,8
2013.	254	19,2

Izvor: F.U.R. Reise Analyse 2017

Prema istraživanju instituta *Stiftung für Zukunftsfragen* dobiva se dodatni profil njemačkog putnika. Putovanju su sklonije osobe koje pripadaju kategorijama s višim prihodima te s prebivalištem u većim naseljima. Primjerice 69,5 % osoba s primanjima većim od 3.500 eura putovali su najmanje jedanput na godišnji odmor dok je u jednakom intenzitetu putovalo 26,4 % osoba s primanjima do

1.000 eura. Također, putovalo je 52,1% osoba koje žive u naseljima s više od 100.000 stanovnika.

Kućni prihodi:

manje od 1.000 €	26,4%
1.000 do 1.499 €	33,3%
1.500 do 1.999 €	32,7%
2.000 do 2.499 €	48,3%
2.500 do 3.499 €	49,8%
više od 3.500 €	69,5%

Prebivalište u naseljima:

ispod 5.000 stanovnika	40,9%
od 5.000 do 19.999	40,8%
od 20.000 do 99.999	47,7%
preko 100.00 stanovnika	52,1%

Skupina:

samci	46,3%
obitelji	50,0%
parovi	53,2%
mladi	48,6%
mladji odrasli	47,7%
seniori	36,6%

Izvor: *Stiftung für Zukunftsfragen – Tourismusanalyse 2017 – putovanja 5+ dana*

Izdaci za putovanje prema životnoj dobi i ukupnim prihodima

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Životna dob					
ispod 30 godina (eura)	899	923	951	1.000	1.127
starijih od 50 godina (eura)	1.163	1.106	1.096	1.264	1.232
Prihodi					
do 1.499 (eura)	838	740	782	866	967
od 3.500 (eura)	1.433	1.403	1.403	1.464	1.376

Izvor: *Stiftung für Zukunftsfragen – Tourismusanalyse 2017*

Pregled organizatora putovanja na tržištu

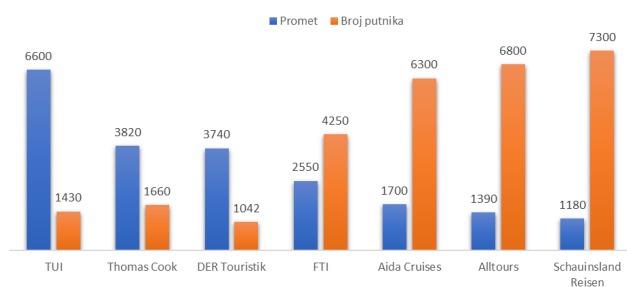
Usprkos dostupnosti najnovijih tehnoloških dostignuća udio tradicionalnih kanala bukiranja još uvijek je značajan. U odnosu na 119,6 mil. bukiranih aranžmana u 2016. godini, u 2017. godini zabilježen je porast cjelokupnog tržišta koje čini 123,6 mil. bukiranih putovanja. Od navedenog 56,4% se odnosi na digitalni buking, a još uvijek velikih 38,9% zauzima direktan buking u agencijama dok se 4,7% odnosi na

kombinaciju digitalnih i direktnih bukinga. Isključivo digitalno bukirana putovanja narasla su za 2,6 milijuna.

Cjelokupni izdaci kod kratkih i dugih unaprijed bukiranih putovanja narasli su sa 76,2 milijardi u 2016. godini na 84,2 milijarde u 2017. godini. Volumen izdataka za sva digitalna bukiranja povećao se za apsolutnih 3,8 milijardi na ukupnih 41,4 milijarde.

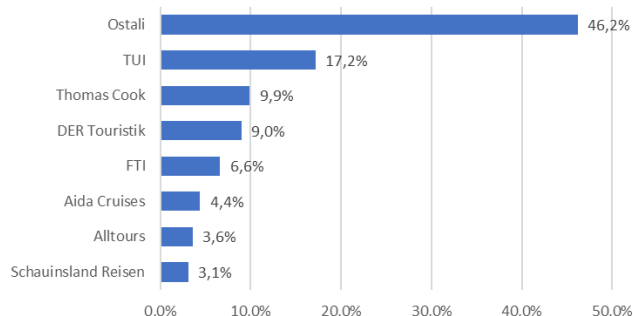
Njemački turoperatori su u 2017. godini ostvarili 38,4 milijardi eura prometa na prodaji turističkih putovanja.

Top 7 touroperatora u Njemačkoj po prometu (u mil. eura) i po broju putnika (u tisućama)

Izvor: DRV Fakten und Zahlen 2017

Najvažniji touroperatora prema tržišnom udjelu

Izvor: DRV Fakten und Zahlen 2017

Poredak touroperatora 2016./2017.	Promet u milijunima eura	Broj putnika	Prosječan prihod po putniku
TUI Deutschland 1)	5.300,00	6.800.000	733
THOMAS COOK 1)	3.820,00	6.800.000	574
DER TOURISTIK	3.470,00	6.300.000	519
FTI GROUP	2.550,00	4.250.000	567
AIDA CRUISES	1.700,00	1.041.600	1.651
ALLTOURS Flugreisen	1.390,000	1.660.000	821
SCHAUINSLAND Reisen	1.180,000	1.430.000	803
TUI CRUISES	1.053.000	467.000	1.984
PHOENIX Reisen	352,3	167.814	2.124
HAPAG-LLOYD KREUZFAHRTEN	311,9	26.559	10.267
Studiosus Reisen / Marco Polo	275,7	103.550	2.621
MSC Kreuzfahrten	273,0	200.000	1.243
Vtours	252,2	616.000	395
Costa Kreuzfahrten 2)	230,0	208.000	1.084
JT Touristik (insolvencija 2017)	176	346.000	509
LMX Touristik	174,7	315.463	461
Gebeco / Dr. Tigges 3)	118,0	59.000	2.000
Wikinger Reisen	108,1	61.879	210
Ameropa - Reisen	103,0	480.000	1.690
Alpetour	88,1	325.492	267
Tropo 2)	87,6	168.000	521
Arosa Flussschiff	87,5	85.000	-
Olimar	85,4	136.680	596
Canusa Touristik	79,0	55.600	1.429
Bentour	74,3	119.350	733
Ferien Touristik	66,4	114.894	460
H&H Touristik	66,0	85.000	650
CTS Gruppen - und Studienreisen	60,9	188.280	321
Chamäleon Reisen	56,9	13.100	4.186

Poredak turoperatora 2016./2017.	Promet u milijunima eura	Broj putnika	Prosječan prihod po putniku
Plantours & Partner	45,6	16.280	2.322
Lernidee Erlebnisreisen	45,5	11.420	3.950
Spar mit Reisen	44,5	219.665	202
Travel Trex	40,5	106.773	385
RUF Reisen	40,1	73.000	549
Eberhardt Gruppe	39,7	35.131	1.041
Diamir Erlebnisreisen	36,1	11.498	3.044
Erlebe Fernreisen	35,0	15.600	2.165
Ikarus Tours	33,9	9.860	3.293
Herole-Reisen	32,8	104.200	290
EWTC	32,0	10.500	-
1A Vista Reisen	30,1	30.200	974
G Adventures	29,9	19.370	-
Frosch Sport Reisen	28,7	29.711	926
Anex Tour	28,4	62.300	-
Attika Reisen	22,2	23.907	944
Hauser Exkursionen	20,5	8.040	2.544
Hafermann Reisen	18,6	33.768	539
Vamos Eltern-Kind-Reisen	18,3	30.950	548
Tischler Reisen	16,7	10.950	1.505
Neue Wege Seminare & Reisen	12,4	6.100	2.088
Reisen mit Sinnen	11,8	6.500	-

Izvor: FVW Deutsche Veranstalterdossier 2017

U Njemačkoj postoji sustav velikih turoperatora koji dominiraju tržištem paušalnih putovanja (paket aranžmana i složenih aranžmana). Osim nekoliko tisuća turoperatora veliki koncerni i turoperator koji se bave organizacijom i prodajom kružnih putovanja čine gotovo 70% tržišta. Ostalih 30% čini mnoštvo manjih turoperatora, od kojih veliki broj čine tvrtke s jednim ili dva zaposlenih, koji su ili specijalizirani za jednu temu, za neko područje ili koji organiziraju grupna putovanja ili putovanja posebnih interesa. Tržište kružnih putovanja i dalje je u rastu. Među 10 najvećih njemačkih turoperatora četiri su specijalizirana za kružna putovanja i imaju vlastite brodove.

Valja napomenuti da su se njemačke turooperatorske grupacije nastavile širiti i na druga europska tržišta. Veliki koncerni su na drugim tržištima prisutni preko matične kuće (kao Thomas Cook), preko vlastitih tvrtki (TUI), preko kupljenih lokalnih turoperatora (DER Touristik) ili kao ispostave njemačkih tvrtki (FTI).

U paušalnim i kombiniranim aranžmanima prema mediteranskim destinacijama, gotovo se cjelokupan turistički promet odvija zrakoplovom. Tu se prvenstveno misli na čiste destinacije organizatora putovanja (Turska, Španjolska, Grčka, Egipat, Tunis, Malta i Cipar). Italija i Hrvatska uglavnom su percipirane kao auto destinacije te se glavnina prometa prema njima odvija cestom, što ih čini sličnijima kontinentalnim destinacijama poput Njemačke, Austrije, Beneluxa, Skandinavije, Francuske, Mađarske i Poljske.

Dugogodišnji poredak odabira prijevoznog sredstva za glavno putovanje (duže od 5 dana) je automobil. Međutim zrakoplov je u 2017. godini prvi put izjednačio udjele s automobilskim prijevozom, a spomenuti trend se nastavio i u 2018. godini.

Kod odabira prijevoznog sredstva za drugo putovanje udio zrakoplovnog prometa iznosi 32%, u odnosu na automobilski promet koji prednjači s 53%.

PROFIL TRŽIŠTA 2018.

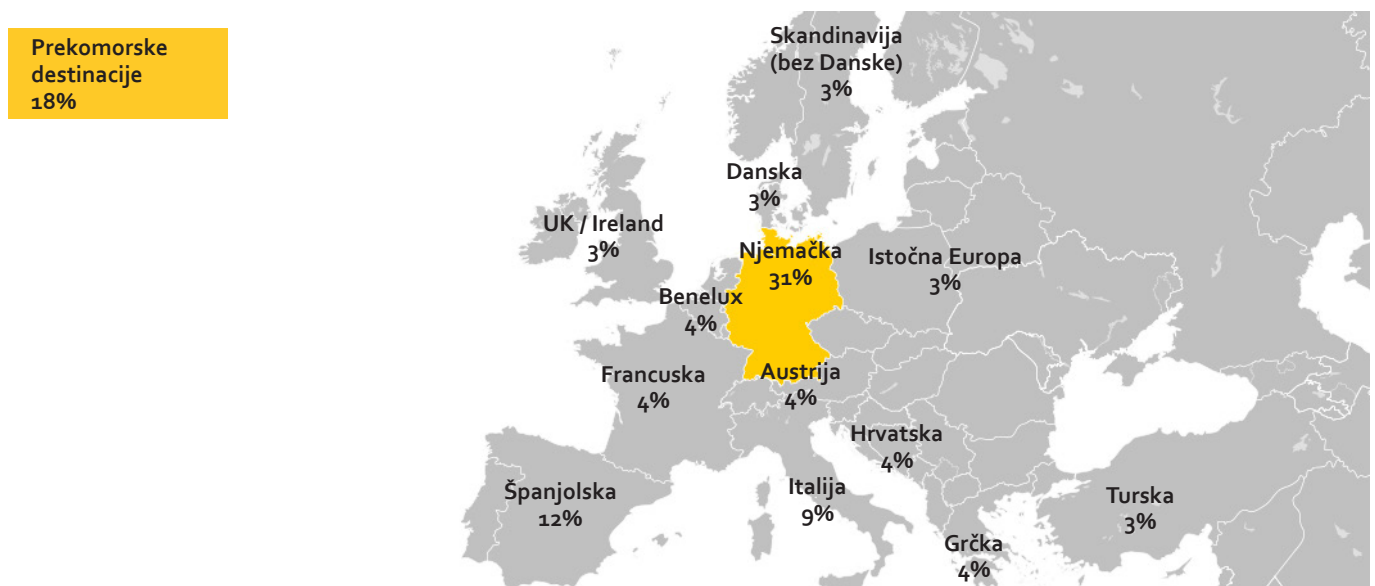
Uzimajući u obzir sve trendove, opća gospodarska situacija je u 2018. povoljna za turistička kretanja. Veliki broj zaposlenih osoba, relativno stabilna primanja i visoka sklonost potrošnji, jaka valuta (euro) i niske kamatne stope dovode do sve veće želja za putovanjem te otvaraju stabilnu perspektivu za turističke destinacije prema kojima Nijemci tradicionalno putuju na godišnji odmor.

Prema istraživanju ADAC-a na pitanje o procjeni osobne ekonomske situacije početkom 2018. godine u usporedbi s istim razdobljem prošle godine, uočavaju se minimalne razlike po dobnim skupinama. Također, prema rezultatima navedenog istraživanja za 43% ispitanika terorizam uopće nema utjecaja na planove dok je na čak 57% ispitanika terorizam utjecao na njihove planove o putovanjima.

U daljnjoj analizi utjecaja terorizma na planove za putovanja, 36% ispitanika se izrazilo da ne planiraju ostvariti putovanje u rizične daleke zemlje ili u daleke destinacije (9%), nešto više od trećine (34%) ne planira ostvariti putovanje u rizične europske zemlje dok 2% uopće neće otputovati u 2018. godini.

Prema svim indikatorima, Nijemci će i ove godine zauzeti prvo mjesto kao glavni putnici u Europi i treći u svijetu. Bilo da se radi o putovanju u daleke destinacije, putovanju u inozemstvo u Europi ili o praznicima u matičnoj zemlji – na barem jedno putovanje (u trajanju dužem od 5 dana) otputovat će 78% Nijemaca. U odnosu na prošlu godinu dodatno se povećala razlika u korist onih koji planiraju više takvih putovanja za 3%.

Procjena ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo u 2018. u trajanju od najmanje 5 dana

Izvor: ADAC Reise-Monitor 2018, ADAC Verlag

Omiljene odmorišne destinacije

Uzimajući u obzir putovanja u europske zemlje prema istraživanjima ADAC-a u 2018. godini najviše Nijemaca ostvarilo je putovanje na domaćem tržištu (32%), dok od iznozemnih destinacija prednjače Španjolska (12,4%) i Italija (uključen i južni Tirol – 9,2%) dok treće mjesto kao jednako zastupljene destinacije zauzimaju Hrvatska i Austrija (4,4%). Turska je prošle godine dijelila četvrto mjesto s Austrijom dok je Hrvatska dijelila 6. mjesto s Fran-

cuskom (s udjelom od 3,5%). Hrvatska je popravila svoju poziciju za dva mjesta i 0,9%. Putovanje u daleke destinacije također je znatno popularnije u 2018. godini - 18% Nijemaca želi provesti odmor izvan Europe.

Što se tiče drugog odmora/putovanja u godini, Nijemci su, iako u nešto manjoj mjeri, više usmjereni domaćoj ponudi (32%) dok su prekooceanska putovanja porasla na 12%.

Predviđa se da će u okviru drugog putovanja Nijemci posjetiti europske destinacije kako slijedi:

1. Austrija
2. Italija + Južni Tirol
3. Španjolska
4. Benelux

Hrvatska je s 9. pala na 11. mjesto s udjelom od 2,3 % (2017. je bila na 3%).

Turistička godina 2018. započela je vrlo uspješno. Promatrajući buking ljetnog odmora probila se Španjolska, gdje je *overtourism* već odavno jako aktualna tema. Na dobar smjer razvoja iz 2017. nadovezale su se i sjevernoafričke zemlje Egipat, Tunis i Maroko. U trendu su i Ujedinjeni Arapski Emirati, Južnoafrička Republika, Kenija, Sejšeli, Mauricijus i Tajland kao omiljene destinacije u Aziji.

2017. godinu kao pobjednik je još jednom zaključila Španjolska, unatoč protestima protiv turista na poznatim španjolskim destinacijama tijekom cijele godine. Iza Španjolske, slijedila je Grčka na drugom mjestu dok je Turska zauzela treće mjesto. Nakon dvije godine, može se zaključiti da je pad Turske zaustavljen i počinje rast, unatoč činjenici da su ostvareni rezultati ispod onih iz 2015. godine.

U 2018. Turska doživljava povrat dok gubitak bilježi omiljena daleka njemačka destinacija, SAD, koja je u 2017. izgubila 17% prometa, a u 2018. se pad produbio na 20% gubitka na bilancama turoperatora.

Na krilima smirivanja političke i sigurnosne situacije i snažnog pritiska na cijene, destinacije u problemima vratile su se u bržem ritmu od očekivanog. Tu su njemački turoperatori i potpore destinacija (Turska i Egipat) odigrali veliku ulogu u brzini vraćanja izgubljenog tržišnog udjela.

Nijemci su u vlastitoj zemlji u prvoj polovici 2018. realizirali 68 milijuna dolazaka ili 4,1 % više u odnosu na 2017. U kampovima su u prvih šest mjeseci realizirali 10.4 milijuna dolazaka ili 7,3% više. Općenito domaći turizam radi po-

voljnih vremenskih uvjeta ide prema rekordnoj sezoni, a među destinacijama Njemačka je i dalje na prvom mjestu.

Španjolska nastavlja s negativnim trendom s njemačkog tržišta. U srpnju je realizirano 1,3 milijuna dolazaka ili 6% manje u odnosu na isti mjesec lanjske godine. U prvih sedam mjeseci realizirano je kumulativno 6,5 milijuna dolazaka Nijemaca ili 6% manje u odnosu na isto razdoblje 2017. Posebno slab bio je lipanj s minusom od 14%.

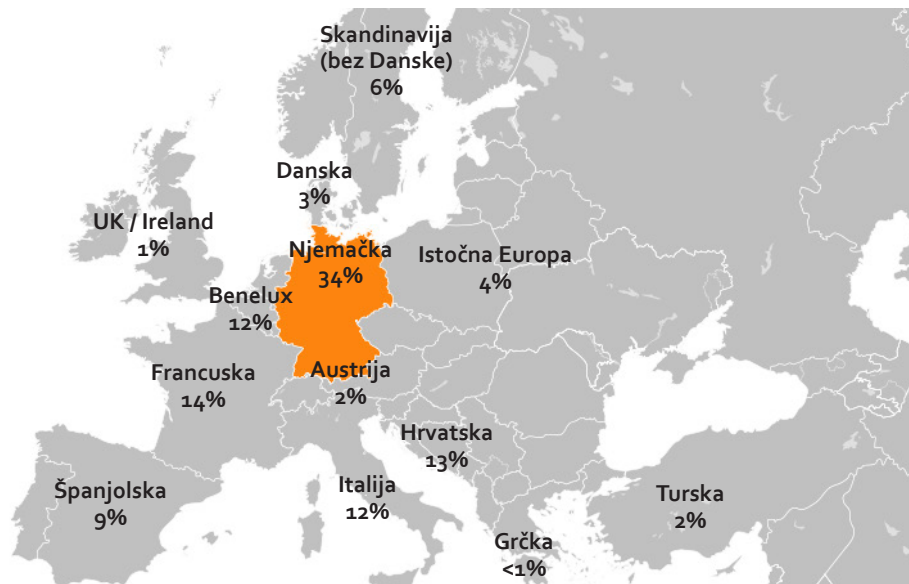
S druge strane, Turska bilježi odlične srpanjske rezultate. Rast dolazaka njemačkih turista iznosio je 12% što je na razini pretkrizne 2016. godine. Turska je u prvih sedam mjeseci 2018. ostvarila 2,3 milijuna dolazaka njemačkih turista što je za 25% bolji rezultat u odnosu na prethodnu godinu.

Od siječnja do srpnja je u Austriju doputovalo 8,5 milijuna Nijemaca ili 6,5% više u odnosu na lanjsku godinu. Uz kumulativ, i sam mjesec srpanj bilježi porast od 5% u dolascima i u noćenjima.

U Bugarsku je do kraja srpnja 2018. stiglo 500.000 Nijemaca što predstavlja smanjenje od 1% u odnosu na isto razdoblje u 2018. godini.

Promatrajući segment kamping turizma, istraživanje pokazuje da Nijemci koji upražnjavaju taj oblik odmora češće putuju. Tako čak 68% kampista planira 2 ili više odmora/putovanja u 2018. godini koji u prosjeku traju i duže od ostalih tipova odmora. Kao kamping destinacija Hrvatska i dalje ima značajan ugled kod njemačkih turista s udjelom od 5% predviđenih kamping putovanja za 2017 godinu. Prema predviđanjima ADAC-a interes za kampiranjem u Hrvatskoj je za 2018. porastao na 13%. Za spomenuti segment putovanja raste udio destinacija Beneluxa (12%) i Španjolske (9%) dok Italija i Austrija bilježe pad interesa. Daleke destinacije rastu u spomenutom segmentu s udjelom od 13%.

Prekomorske
destinacije
13%

Izvor: ADAC Reise Monitor 2018, ADAC Verla

Organizatori putovanja koji su u 2018. godini u ponudi imali Hrvatsku

	Naziv tvrtke službeni	Adresa	Telefon	Website	Email	Tur.proizvodi koje pokriva tvrtka
1	TUI Deutschland GmbH	Kai Weichert Alle 23, 30625 Hannover	0511 56780100	tui.com	info@tui.info	paušalna i modularna putovanja
2	Thomas Cook Touristik GmbH	Thomas Cook Platz 1, 61440 Oberursel	+49 (0)6171 6500	thomascook.de		paušalna i modularna putovanja
3	DER Touristik GmbH	Humboldtstraße 140, 51149 Köln	+49 (0)2203 420	dertouristik.com	service@its.de	paušalna i modularna putovanja
4	ID Rivatours GMBH	Neuhauser Str. 27, 80331 München	+49 89 23 11 000	idrive.com	info@idrive.com	paušalna i modularna putovanja, kružna putovanja, grupe, kuće za odmor
5	FTI GmbH	Landsbergerstraße 88, 80339 München	+49 (0)89 25 25 1090	fti.de	info@fti.de	paušalna i modularna putovanja
6	NOVASOL	Gotenstraße 11, Hamburg	+49 (0)40 688 71 51 82	novasol.de	novasol@novasol.de	kuće za odmor
7	DER Touristik (Dertour – ADAC Reisen)	Emil von Behring Straße 6, 60424 Frankfurt / M	069 958800	dertour.de	info@dertour.de	paušalna i modularna putovanja
8	Alltours Flugreisen GmbH	Dreischeibenhaus 1, 40211 Düsseldorf	+49 (0)2 11 54 270	alltours.de	info@alltours.de	paušalna i modularna putovanja
9	OLIMAR Reisen Vertriebs GmbH	Glockengasse 2, 50667 Köln	+49 221 20 5900	olimar.de	info@olimar.com	paušalna i modularna putovanja, mali hoteli
10	Berge & Meer Touristik GmbH	Andreestraße 27, 56578 Rengsdorf	02634 9600	berge-meer.de	info@berge-meer.de	paušalna i modularna putovanja, krstarenja
11	Reisewelt Teiser & Hüter GmbH	Fuldaer Str. 2, 36119 Neuhoof	06655 96 090	reisewelt-neuhof.com	info@reisewelt-neuhof.de	paušalna i modularna putovanja, krstarenja, grupe
12	Misir Sonnenlandreisen	Viehofer Str. 23, 45127 Essen	+49 201 439370	kroatien-misir.de	info@misir.de	paušalna i modularna putovanja, grupe
13	Ameropa-Reisen GmbH	Hewlett-Packard-Straße 4 61352 Bad Homburg	+49 6172 1090	ameropa.de	info@ameropa.de	paušalna i modularna putovanja, putovanja željeznicom
14	FIT Gesellschaft für gesundes Reisen mbH	Ferdinand-Happ-Str. 28, 60314 Frankfurt/M	+49 (0) 69 40 58 850	fitreisen.de	info@fitreisen.de	SPA i Wellness putovanja

	Naziv tvrtke službeni	Adresa	Telefon	Website	Email	Tur.proizvodi koje pokriva tvrtka
15	Studiosus Reisen München GmbH	Riesstraße 25, 80 992 München	089 500600	studiosus.com	info@studiosus.com	Studijska putovanja
16	Studiosus Reisen München GmbH	Riesstraße 25, 80 992 München	90 500600	studiosus.com	info@studiosus.com	Posebne grupe
17	Wörlitz Tourist GmbH	Frankfurter Allee 31 A, 10247 Berlin	030 422 195 21	woerlitztourist.de	info@woerlitztourist.de	autobusna putovanja, grupe
18	INTER CHALET Ferienhaus-Gesellschaft mbH	Heinrich von Stephan Str. 25, 79021 Freiburg	+49 (0)761 2100 77	interchalet.de	info@interchalet.de	kuće za odmor
19	KROATI - Reisen GmbH & Co. KG	Sassenstraße 16a, 97450 Arnstein	+49 (0)9363 5335	kroati.de	info@kroati.de	privatni smjestaj
20	Adrialin GmbH	Klehestraße 3-5, 76571 Gaggenau	+49 (0)7225 98800	www.kroatien-adrialin.de	info@adrialin.de	privatni smjestaj
21	Hauser Exkursionen international GmbH	Spiegelstr. 9, 81241 München	+49 (89) 2350060	hauser-exkursionen.de	info@hauser-exkursionen.de	outdoor putovanja
22	SERVICE-REISEN Heyne GmbH & Co KG	Rödgener Str. 12, 35394 Giessen	+49 (0)641 40060	servicereisen.de	info@servicereisen.de	grupna putovanja
23	Alpetour Touristische GmbH	Josef-Jägerhuber-Straße 6, 82319 Starnberg	+49 8151 7750	alpetour.de	info@alpetour.de	grupna putovanja
24	Leitner Touristik GmbH	Am Spitalwald 2, 90584 Allersberg	+49 (0)9176 98 600	leitner-reisen.de	info@leitner-reisen.de	grupna putovanja
25	Hörmann Reisen GmbH	Fuggerstraße 16, 86150 Augsburg	(0821) 345 000	hoermann-reisen.de	info@hoermann-reisen.de	grupna putovanja
26	Humboldt Reisen Berlin GmbH	Friedrichstrasse 95; 10117 Berlin	030 201 644 40	humboldtreisen.de	info@humboldtreisen.de	grupna putovanja
27	IKARUS TOURS GmbH	Am Kaltenborn 49 - 51, 61462 Königstein / Ts	+49 6174 29020	ikarus.com	info@ikarus.com	grupna putovanja
28	Heinrich Kofler Omnibusbetrieb & Reisebüro	Stockwiesenstraße 31; 64739 Höchst/Odw.	06163 93450	kofler-reisen.de	info@kofler-reisen.de	grupna putovanja
29	Behringer Touristik GmbH & Co. KG	Rober-Bosch-Straße 12; 35398 Gießen	+49 (0)641 96 810	behringer-touristik.de	info@behringer-touristik.de	grupna putovanja
30	Vtours GmbH	Weißbürger Str. 30; 63739 Aschaffenburg	+49 (0)6021 8621 1750	vtours.de	zentrale@vtours.de	paušalna i modularna putovanja
32	Tropo GmbH	Mönckebergstraße 27; 20095 Hamburg	+49 40 80 8163 000	tropo.de	info@tropo.de	paušalna i modularna putovanja
33	Vamos Eltern Kind Reisen GmbH	Hindenburgstraße 27, 30175 Hannover	+49 511 400 799 99	vamos-reisen.de	kontakt@vamos-reisen.de	putovanja s djecom
34	Wikinger Reisen GmbH	Kölnerstraße 20, 58135 Hagen	0 23 31 90 4	wikinger-reisen.de	mail@wikinger.de	Outdoor putovanja
35	L`TUR Tourismus AG	Augustaplatz 8, 76530 Baden Baden	0761 557 557	ltur.com	info@ltur.de	putovanja za mlade
36	Stanglmeier Touristik GmbH & Co KG	Industriestr. 14, 84048 Mainburg	08751 7090	stanglmeier.de	info@stanglmeier.de	grupna putovanja
37	Oböna Reisen FKK Touristik	Am Taubenbaum 27; 61231 Bad Nauheim	+49 (0)6032 960 90	oboena.de	info@oboena.de	FKK putovanja
38	Radurlaub ZeitReisen GmbH	Maybachstraße 8, 78467 Konstanz	+49 (0)7531 361860	inselhuepfen.de	info@inselhuepfen.de	biciklističke ture, krstarenja
39	Biblische Reisen GmbH	Silberburgstraße 121, 70176 Stuttgart	+49 711 619 250	biblische-reisen.de	info@biblische-reisen.de	grupna putovanja
40	Bayerisches Pilgerbüro e.V.	Dachauer Str. 9, 80335 München	+49 89 54 58 110	pilgerreisen.de	info@pilgerreisen.de	grupna putovanja
41	Gebeco Gesellschaft für internationale Begegnung und Cooperation mbH & Co. KG	Holzkoppelweg 19, 24118 Kiel	+49 431 54460	gebeco.de	Kontakt@Gebeco.de	grupna putovanja

	Naziv tvrtke službeni	Adresa	Telefon	Website	Email	Tur.proizvodi koje pokriva tvrtka
42	Ruf Reisen GmbH	Am Lenkwerk 11, 33609 Bielefeld	+49 521 96 27 20	ruf.de	info@ruf.de	putovanja za mlade/ city i krstarenja / party
43	CTS Gruppen- und Studienreisen GmbH	Herforder Str. 75, 32657 Lemgo	+49 5261 25060	cts-reisen.de	info@cts-reisen.de	grupna /školska putovanja
44	HEROLÉ Reisen GmbH	Sosaer Straße 11, 01257 Dresden	+49 351 888 7890	herole.de	kontakt@herole.de	grupna/školska putovanja
45	FERIEN Touristik GmbH	Schiess-Str. 44a, 40549 Düsseldorf	+49 211 68 771 185	ferien-touristik.de	service@ferien- touristik.de	paušalna i last minute putovanja
46	Express Travel International GmbH	Bockenheimer Anlage 11, 60322 Frankfurt am Main	+49 69 756 122 50	eti.de	info@eti.de	paušalna i last minute putovanja
47	Lernidee Erlebnisreisen GmbH	Kurfürstenstraße 112, 10787 Berlin	+49 30 786000	lernidee.de	team@lernidee.de	studijska putovanja, krstarenja
48	LMX Touristik GmbH	Walter-Köhn-Str. 4D, 04356 Leipzig	+49 341 90 98 740	lmx.de	info@lmx-touristik.de	paušalna, modularna- dinamična i last minute putovanja
49	Reiseveranstalter Mediplus REISEN	Lyon-Strasse 31, 4053 Basel	+49 30 97 92 10 20	mediplusreisen.de	kundenservice@ mediplusreisen.ch	SPA Wellness, ture, paušalna putovanja
50	H&H Touristik GmbH	Kaiserstr. 94 A, 76133 Karlsruhe	+49 721 509 810	hht.de	info@hht.de	paušalna, modularna- dinamična i last minute putovanja, ture, krstarenja
51	Spar mit Reisen	Mattenstrasse 24, CH- 4058 Basel	+49 7621 91 40 111	spar-mit.com	kontakt@spar-mit. com	paušalna, modularna- dinamična i last minute putovanja, ture, wellness, posebni interesi
52	Eberhardt TRAVEL GmbH	Zschoner Ring 30, 01723 Kesselsdorf (bei Dresden)	+49 35204 92 112	eberhardt-travel.de	info@eberhardt- travel.de	paušalna, modularna- dinamična i last minute putovanja, ture, wellness, posebni interesi, kružna putovanja
53	Windrose Finest Travel GmbH	Fasanenstr. 33, 10719 Berlin	+49 30 20 17 210	windrose.de	service@windrose.de	luksuzna putovanja
54	DESIGNREISEN GmbH	Theresienstrasse 1, 80333 München	+49 89 21 76 68 88 93	designreisen.de	info@designreisen.de	luksuzna putovanja
55	Frosch Sportreisen GmbH	Sendener Stiege 161, 48163 Münster	+49 251 927 88 10	frosch-sportreisen.de	info@frosch- sportreisen.de	sportski odmor
56	Patricio Travel GmbH	Dr.-Emil-Brichta-Str.7; 94036 Passau	+49 8591 93 99 111	patriciotravel.com	kontakt@ patriciotravel.de	sportski odmor, tennis, wellness
57	JAM! Reisen GmbH	Steindamm 97, 20099 Hamburg	+49 40 23 51 900	jam-reisen.de	info@jam-reisen.de	putovanja za mlade, party
58	DB Klassenfahrten und Gruppenreisen		0721 9143 74 74	bahn.de/p/view/ angebot/gruppen/ services.shtml		putovanja vlakom
59	Welcome Berlin Tours GmbH	Neue Bahnhofstraße 9-10; 10245 Berlin	+49 30 443 3930	superklassenfahrten.de	info@ welcomeberlintours.de	školska putovanja
60	Martin Geldhauser Omnibusunternehmen im Linien- und Reiseverkehr GmbH & Co. KG	Fichtenstraße 29; 85649 Hofolding	+49 8104 89 454	geldhauser.de	info@geldhauser.de	autobusna putovanja, grupe
61	BERR REISEN GMBH	Hermann-Oberth-Str. 4, 83052 Bruckmühl	080 62 90 670	berr-reisen.de	info@berr-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
62	Marx Reisen - Alfons Marx KG	Strohhof 8, 83413 Fridolfing	08684 987 90	marx-reisen.de	info@marx-reisen.de	autobusna putovanja, grupe

	Naziv tvrtke službeni	Adresa	Telefon	Website	Email	Tur.proizvodi koje pokriva tvrtka
63	Nussbaum Reisen Omnibus GmbH & Co. KG	Ulmer Strasse 2, 86420 Biburg	0821 48 14 32	nussbaum-reisen.de	info@nussbaum-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
64	Benedikt Heine GmbH & CO. KG	Ahegg 22, 88239 Wangen im Allgäu	075 22 97 460	heine-reisen.de	info@heine-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
65	Bendel-Reisen GmbH	Reutlinger Weg 3, 88527 Unlingen	07371 12247	bendel-reisen.de	info@bendel-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
66	Schüle Reisen Touristik GmbH & CoKG	Bahnhofstrasse 50, 88316 Isny	075 62 70 990	schuele-reisen.de	info@schuele-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
67	Omnibus Wegis GmbH	Gehrenbergstr. 23, 88697 Bermatingen/Ahausen	075 44 95 550	wegis-reisen.de	info@wegis-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
68	Osterrieder Reisen	Zirgesheimer Straße 29, 86609 Donauwörth	0906 706050	osterrieder.de	reisen@osterrieder.de	autobusna putovanja, grupe
69	Heideker Reisen GmbH	Dottinger Strasse 55, 72525 Münsingen	073 81 93 950	heideker.de	info@heideker.de	autobusna putovanja, grupe
70	P.I.T.-Touristik GmbH & Co. KG	Ulmer Straße 34, 89584 Ehingen	07391 70000	pit-touristik.de	info@pit-touristik.de	autobusna putovanja, grupe
71	Weiss & Nesch GmbH	Schönbuchstraße 51, 72202 Nagold-Vollmaringen	07459 930040	weiss-nesch.de	info@weiss-nesch.de	autobusna putovanja, grupe
72	Eberhardt Reisen	Bahnhofstraße 6, 75172 Pforzheim	07231 38 02 43	eberhardt-reisen.de	info@eberhardt-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
73	Albert Rexer GmbH & Co KG	Robert-Bosch-Str. 15, 75365 Calw	07051 16 260	rexer.de	reisen@rexer.de	autobusna putovanja, grupe
74	IKARUS Reisen GmbH	Kaiserstr. 25, 76131 Karlsruhe	0721 931400	ikarus-reisen.de	info@ikarus-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
75	Hirsch-Reisen GmbH	Erbprinzenstraße 31, 76133 Karlsruhe	0721 181118	hirschreisen.de	verkauf@hirschreisen.de	autobusna putovanja, grupe
76	Karawane Reisen GmbH & Co. KG	Schorndorfer Straße 149, 71638 Ludwigsburg	07141 28480	karawane.de	info@karawane.de	autobusna putovanja, grupe
77	Die Weltenbummler GmbH	Rudolstädter Straße 234, 99098 Erfurt	0361 442930	weltenbummler.com	info@weltenbummler.com	autobusna putovanja, grupe
78	Schäfer-Reisen GmbH	Sontheimer Straße 44, 74074 Heilbronn	07131 50330	schaefer-touristik.de	mail@schaefer-touristik.de	autobusna putovanja, grupe
79	Reisebüro GROSS	Weinsberger Straße 43, 74072 Heilbronn	07131 15090	gross-international.de	info@gross-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
80	Beck+Schubert GmbH & Co. KG	Habsburger Str. 6, 73432 Aalen-Ebnat	07367 96090	beckundschubert.de	info@beckundschubert.de	autobusna putovanja, grupe
81	Fischer Omnibusreisen GmbH & Co. KG	Am Wasserrain 4, 73235 Weilheim/Teck	070 23 95 210	fischer-omnibus.de	info@fischer-omnibus.de	autobusna putovanja, grupe
82	Schlienz-Tours GmbH & Co.KG	Willy-Rüsch-Straße 11, 71394 Kernen / Stuttgart	07151 949310	schlienz.info	info@schlienz.info	autobusna putovanja, grupe
83	Omnibus Held	Hans-Liebherr-Str. 20, 88161 Lindenberg	08381 928880	omnibus-held.de	info@omnibus-held.de	autobusna putovanja, grupe
84	Frey und Salzer Reisen GmbH	Dendlstraße 25, 94431 Großköllnbach	09953 93060	frey-reisen.de	info@frey-reisen.de	autobusna putovanja, grupe
85	Radissimo GmbH	Hennebergstraße 6, 76131 Karlsruhe	0721 35 48 180	radissimo.de	info@radissimo.de	grupna i individualna biciklistička putovanja,

	Naziv tvrtke službeni	Adresa	Telefon	Website	Email	Tur.proizvodi koje pokriva tvrtka
86	Rückenwind Reisen GmbH	Am Patentbusch 14 26125 Oldenburg	0441 485970	rueckenwind.de	info@rueckenwind.de	grupna i individualna biciklistička putovanja,
87	BIKETEAM Radreisen	Lise-Meitner-Str. 2 79100 Freiburg	0761 556 559 29	biketeam-radreisen.de	info@biketeam-radreisen.de	biciklistička putovanja
88	Die Landpartie Radeln & Reisen GmbH	Am Schulgraben 6 26135 Oldenburg	0441 570 6830	dieLandpartie.de	service@dieLandpartie.de	biciklistička putovanja, MTB
89	Fahrtwind Sportreisen	Wiesholz 1, 83122 Samerberg	080 32 89 89	fahrtwind.de	info@mtb-fahrtwind.de	biciklistička putovanja, MTB
90	Natours Reisen GmbH	Potsdamer Straße 51 49088 Osnabrück	0541 34751894	natours.de	info@natours.de	biciklistička putovanja, trekking ture, krstarenja
91	Velociped GmbH & Co. KG	Alte Kasseler Str. 43 35039 Marburg	06421 886890	velociped.de	info@velociped.de	grupna i individualna biciklistička putovanja,
92	VOYAGE Reiseorganisation GmbH	Nord-West-Ring 4 32832 Augustdorf	05237 89 08 21	go-jugendreisen.de	info@voyage-gruppenreisen.de	putovanja za mlade/city i krstarenja / party
93	FUN-Reisen GmbH	Elbgaustrasse 64 22523 Hamburg	040 57 00 65 70	fun-reisen.de	info@fun-reisen.de	putovanja za mlade/city i krstarenja / party
94	DAV Summit Club GmbH	Am Perlacher Forst 186 81545 München	089 64240 0	dav-summit-club.de	info@dav-summit-club.de	MTB biciklistička putovanja, trekking ture
95	SKR Reisen GmbH	Venloer Str. 47-53 50672 Köln	0221 933720	skr.de	info@skr.de	grupna putovanja, trekking ture
96	Touristik und Kontakt International GmbH	Danziger Str. 168 10407 Berlin	030 4233333	kurreisen.de	info@tuk.de	zdravstveni turizam, wellness
97	TOUR VITAL Touristik GmbH	Kaltenbornweg 6 50679 Köln	0221 222 89 210	tourvital.de	info@tourvital.de	wellness
98	VIATOR-REISEN	Propsteihof 4, 44137 Dortmund	0231 177 930	viator.de	info@viator.de	studijska putovanja
99	Transmedic GmbH	Völckersstraße 7-9 22765 Hamburg	069 40 5885 78	transmedic.de	kontakt@transmedic.de	zdravstveni turizam, wellness
100	RMB Travel & Events GmbH	Am Diebsteich 31 22761 Hamburg	040 800 80 97 15	ttt-jugendreisen.de	info@ttt-jugendreisen.de	putovanja za mlade/skolska putovanja

TUI Deutschland GmbH (Touristik Union International) Najveća međunarodna putnička i turistička kompanija sa sjedištem u Hannoveru. U vlasništvu ima šest aviokompanija, 76.000 zaposlenika, 1.800 turističkih agencija, 300 hotela i organizatore putovanja Thomson Holiday, First Choice, TCS World Travel, TUI Deutschland, 1-2-Fly, Wolters Reisen i Star Tour. U Hrvatskoj nudi sve destinacije.

THOMAS COOK Touristik GmbH

U ponudi za Hrvatsku ima paket-aranžmane za Split, Dubrovnik, Makarsko primorje, Hvar, Kvarner, Istru te brojne hotele u Zagrebu. Ističu Hrvatsku kao biser Jadrana s tirkizno-plavim morem, s bogatom prirodnom, povijesnom i gastronomskom baštinom.

U Hrvatsku dovodi više od 200.000 gostiju godišnje, a

plan je da ta brojka i dalje raste. Imaju više od 6,1 milijun putnika godišnje, drugi su najveći organizator putovanja u Njemačkoj.

DER Touristik GmbH

Pripada REWE grupi. Nudi široku paletu zimskih odmora na njemačkom tržištu. Ima 2.500 različitih tura u 179 zemalja. Nudi 45 različitih brošura organizatora putovanja ITS, Jahn Reisen, Travelix, Dertour, Meier's Weltreisen i ADAC Reisen. Daje popust od 50 % za rani buking. Snažno rastu aranžmani za daleka putovanja u Južnu Afriku, Tajland i Karibe. U svojoj ponudi za Hrvatsku ima veliki broj hotela na cijeloj jadranskoj obali. Uglavnom se nude paket-aranžmani od pet do osam noćenja s polascima iz raznih europskih zračnih luka.

DER Touristik Frankfurt (Dertour – ADAC Reisen)

Osnovan je 1917. u Frankfurtu na Maini, a danas broji oko 2.500 radnika. Aranžmane prodaje i preko ADAC (Allgemeiner Deutscher Automobil-Club e.V.) koji ima 20 milijuna članova. Uglavnom nude aranžmane na hrvatskoj obali.

ID Riva Tours GmbH

Najveći organizator putovanja specijalist za Hrvatsku, dovođi više od 70.000 gostiju i ostvaruje 23,8 milijuna eura prometa. Posebno specijaliziran za kružna putovanja manjim brodovima po Jadranu s polascima iz Rijeke, Zadra i Trogira. Surađuje s velikim brojem hotelskih kompanija, kampovima, privatnim smještajem, kućama za odmor i dr. Jaki su u segmentu grupnih putovanja autobusima te charter letova iz brojnih njemačkih gradova prema destinacijama u Hrvatskoj.

FTI GROUP

Najveći organizator putovanja u Bavarskoj i četvrti u Njemačkoj. Ima više od 4,5 milijuna putnika godišnje i više od 2,5 milijarde eura prihoda. U svojoj ponudi ima sve županije na moru te središnju Hrvatsku. U svom portfelju ima brandove:

- FTI Touristik – organizirani programi u destinacijama na pet kontinenata, surađuje s više od 14.000 agencija i online portala u Austriji, Švicarskoj, Francuskoj i dijelu istočne Europe. Ima prosječan godišnji rast od 15 %.
- Bigxtra – najveći specijalizirani organizator putovanja fokusiran na white label production (svoje aranžmane prodaje kroz druge agencije i druge brendove). Prodaje kroz SonnenklarTV kanal, kroz snažne brendove poput Lidla, Tchiboa te kroz turističke agencije u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj. Nudi veliki izbor putovanja izvan glavne sezone.
- 5 vor Flug – jedan od najvećih *last minute* organizatora putovanja i kraćih putovanja u prostoru njemačkog govornog područja. Fokusira se na putovanja unutar 60 dana. Baziran je na modernom *cash&carry* konceptu.
- Meeting Point International – jedna od vodećih destinacijskih menadžment kompanija, aktivna u 17 zemalja na 36 lokacija.
- Ostali FTI brendovi: LAL, FTI cruises, SonnenklarTV, FTI ticketshop, flug.de, TVG, Meeting point rent-a-car, Gold by FTI, Drive FTI, FTI@com, FTI voyages, erf 24, reise.de, youtravel.com, travia.net.

ALLTOURS FLUGREISEN GmbH

Najveći organizator putovanja koji ne pripada ni jednom koncernu. S prometom od 1,74 milijardi eura i 1,87 milijuna gostiju (sezona 2014./2015.) u avio prometu danas je peti organizator putovanja u Njemačkoj i šesti u Europi. U Hrvatskoj nudi Kvarner, Rijeku, Krk, Rab, sjevernu Dalmaciju, Zadar, Split i Dubrovnik. Pripadaju mu:

- Reisecenter Alltours GmbH – putnička agencija s oko 200 turističkih agencija
- BYE.bye GmbH – organizator putovanja za dinamične turističke aranžmane
- Alltours turistički portal GmbH
- španjolska receptivna agencija Viajes Allsun sa sjedištem na Mallorci
- tvrtka nekretnina i menadžmenta Alltours España
- hotelski brendovi Alltours Hotels i Holiday Hotels (specijalizirani za odmor u klubovima npr. club alltourini, holiday hotels za odmor za obitelji).

OLIMAR Reisen Vertriebs GmbH.

Tvrtka u privatnom vlasništvu, specijalist za Portugal i južnu Europu s 45 godina iskustva. Nudi raznoliku turističku ponudu: gradski izleti, kružna putovanja i gurmanske ture, ljetni i obiteljski odmor, aktivan odmor i golf putovanja. Pobjednik je nagrade tourVERS koju dodjeljuje LTH AG kao top organizator putovanja 2014. Ponude za Hrvatsku: Istra, Kvarner, Dalmacija. Vrsta putovanja: za odrasle, aktivni odmor, izlet u prirodu, *deluxe*, dizajn, obiteljska, golf, *gourmet*, *wellness*.

SCAUINSLAND Reisen

Od srednjeg organizatora putovanja razvio se u jednog od značajnijih u Njemačkoj. Godišnje s njim putuje više od milijun putnika i imaju promet od 1,2 milijarde eura. Pretežito se bavi klasičnim paketaranžmanima u Turskoj, Španjolskoj i Grčkoj. U Hrvatsku su značajnije ušli u sezoni 2017. Omiljeni je organizator putovanja kod turističkih agencija koje ga redovito proglašavaju najboljim partnerom zbog velike pažnje koju pruža u servisu prema agencijama.

BERGE UND MEER Touristik GmbH

Berge & Meer je 100 % podružnica TUI Grupe, vodeće svjetske turističke grupacije specijalizirane za direktnu prodaju turističkih aranžmana. Ponuda za Hrvatsku: Istra, Kvarner i Dalmacija. Nude kružna (more i rijeke) i kombinirana putovanja.

REISEWELT TEISER & HÜTER GmbH

Jedan od vodećih organizatora putovanja za grupna putovanja, avio putovanja, krstarenja, autobusna putovanja i putovanja na hodočašća. Ponuda za Hrvatsku: Istra i Kvarner te najveću ponudu ima u Dalmaciji (pogotovo Srednja Dalmacija). U ponudi imaju: hotele, aktivni odmor, planinarenje, luksuzne vile, brod MS Spalato – Dalmatinski otoci.

MISIR Sonnenlandreisen Essen

Specijalist za putovanja u Hrvatsku. Uz hotele i drugi smještaj nudi i moderne mobilne kućice, vile, obiteljske hotele i krstarenja. U ponudi ima cijelu Hrvatsku. Nude hotele i privatni smještaj, mobilne kućice, paušalna putovanja, kružna putovanja, krstarenja – izleti.

AMEROPA-REISEN

Prodaje svoje aranžmane u 7.400 putničkih agencija i Deutsche Bahn turističkim centrima. Ponuda za Hrvatsku: Južna Dalmacija (Dubrovnik). U ponudi imaju hotele.

FIT REISEN

Nudi FIT putovanja s novim konceptom: u fokusu zdrav odmor pod motom „Ferien und Kuren“. Od siječnja do studenoga 2015. povećana je prodaja u odnosu na 2014. za 17 %, a 2014. su ostvarili povećanje prodaje za 30 %. Ponuda za Hrvatsku: Istra, Kvarner, Dalmacija. Vrsta putovanja: *wellness*, sportski i aktivni odmor, zdravstveni turizam.

STUDIOSUS REISEN München GmbH

Obiteljska tvrtka koja zapošljava 320 osoba iz cijele grupe svojih tvrtki. Organiziraju više od 1.000 različitih tura u više od 100 zemalja. Imaju 570 specijalnih vodiča za ture po svijetu. Više od 100.000 sudionika putovanja 2015. upoznali su se sa stranim zemljama i kulturama. Ostvaruju godišnji promet od 257 milijuna eura u cijeloj grupi. Njihovi katalogi nalaze se u oko 6.400 putničkih agencija u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj. Ponuda za Hrvatsku: Istra, Dalmacija. Vrsta putovanja: studijska putovanja, event i grupna putovanja.

TROPO

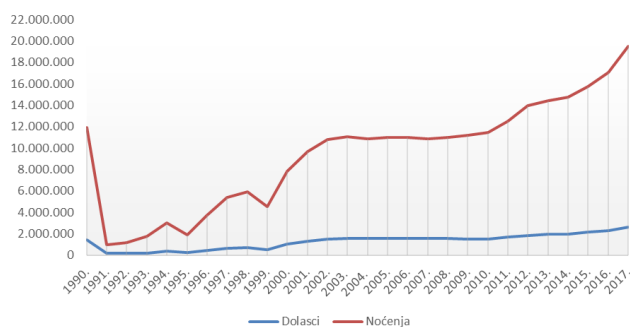
Novi organizator putovanja u vlasništvu najjače medijske grupacije u Njemačkoj 7 Media, koja u vlasništvu ima TV kanale Pro 7, Sat 1, Kabel 1 i Sixx. Spada među 20 organizatora putovanja u Njemačkoj s prometom od 84 milijuna eura i 160.000 putnika. U Hrvatskoj nude hotele koje dinamički kombiniraju s letovima iz Njemačke. Planiraju daljnje širenje u Hrvatskoj.

PROCJENA UDJELA TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

NJEMAČKA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1990.=100	apsol.	indeks	1990.=100
1990.	1.445.905		100	11.943.840		100
1991.	150.883	10	10	984.021	8	8
1992.	148.408	98	10	1.159.476	118	10
1993.	194.318	131	13	1.740.658	150	15
1994.	355.716	183	25	3.014.113	173	25
1995.	210.968	59	15	1.914.656	64	16
1996.	449.000	213	31	3.744.000	196	31
1997.	640.031	143	44	5.403.249	144	45
1998.	720.569	113	50	5.933.641	110	50
1999.	531.259	74	37	4.514.765	76	38
2000.	1.048.275	197	72	7.804.139	173	65
2001.	1.299.729	124	90	9.685.991	124	81
2002.	1.481.659	114	102	10.789.069	111	90
2003.	1.551.844	105	107	11.056.130	102	93
2004.	1.580.244	102	109	10.887.638	98	91
2005.	1.572.090	99	109	11.001.142	101	92
2006.	1.544.801	98	107	10.986.866	100	92
2007.	1.554.794	101	108	10.848.939	99	91
2008.	1.545.735	99	107	10.982.654	101	92
2009.	1.463.281	95	101	11.166.827	102	93
2010.	1.525.133	104	105	11.476.383	103	96
2011.	1.661.345	109	115	12.487.389	109	105
2012.	1.852.731	112	128	13.946.703	112	117
2013.	1.931.890	104	134	14.435.155	104	121
2014.	1.988.993	103	138	14.748.546	102	123
2015.	2.124.149	107	147	15.769.657	107	132
2016.	2.269.843	107	157	17.074.476	108	143
2017.	2.615.900	115	181	19.525.823	114	163

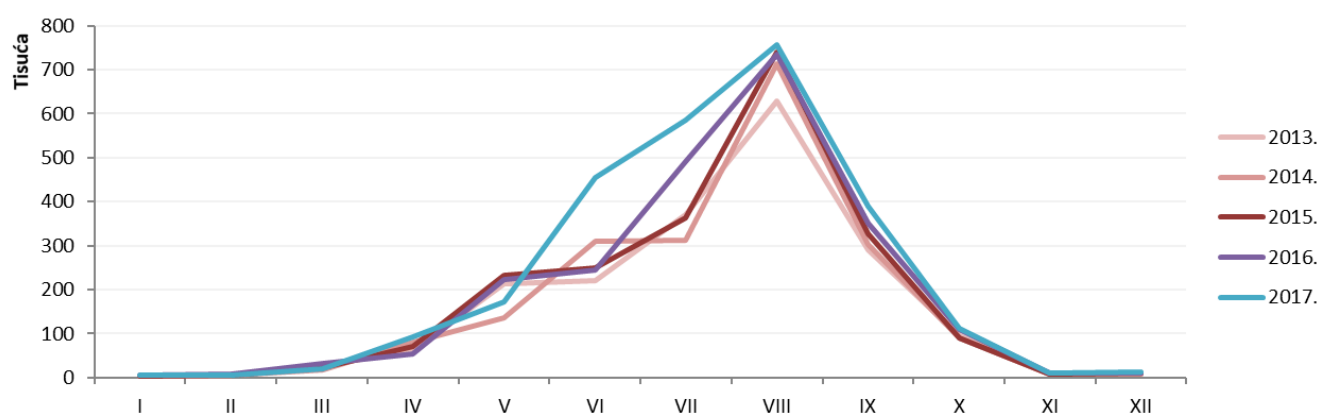
Izvor: DZS (komercijalni smještajni kapaciteti)

Dolasci i noćenja njemačkih turista, razdoblje 1990. - 2017.

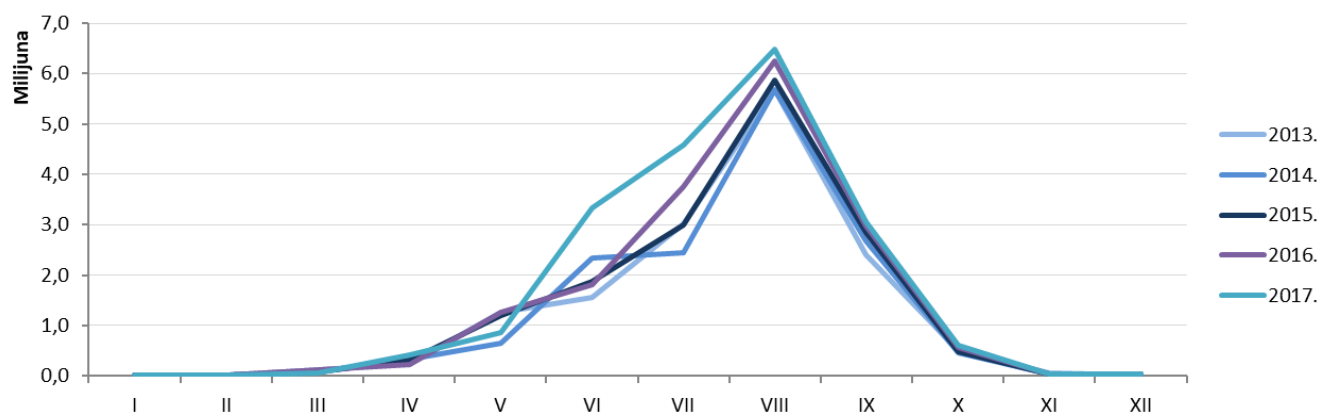
Izvor: DZS

Dolasci po mjesecima

Izvor: DZS

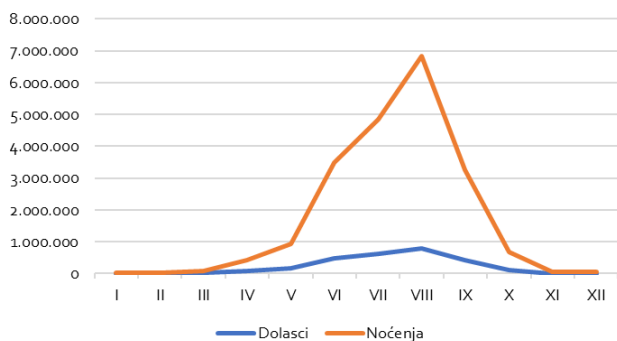
Noćenja po mjesecima

Izvor: DZS

REZULTATI ZA 2017. PREMA SUSTAVU eVisitor

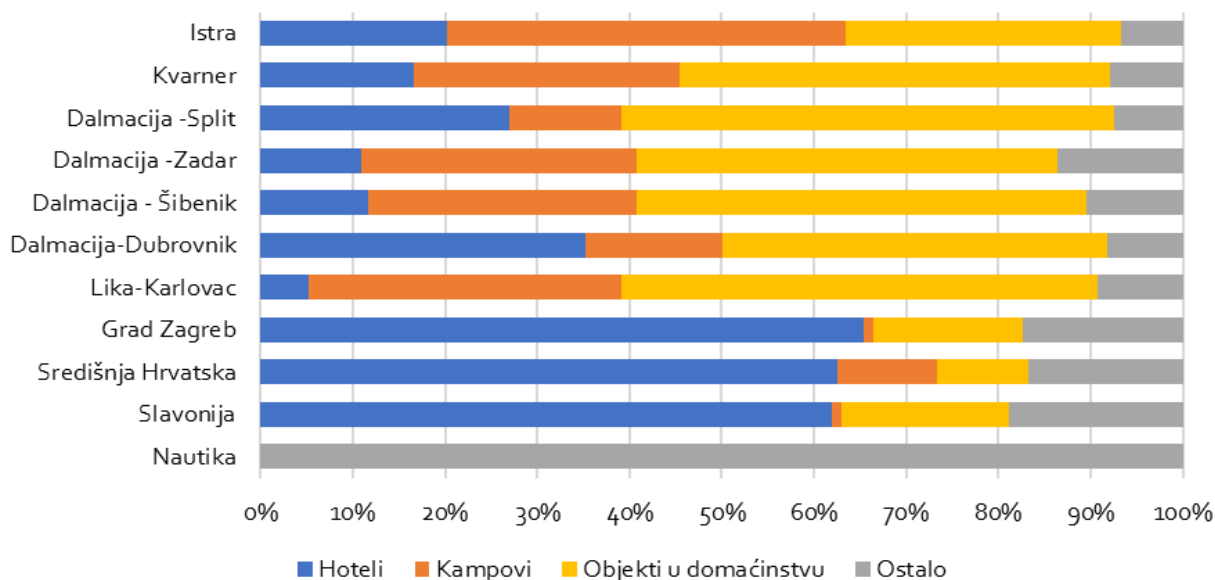
Dolasci i noćenja njemačkih turista, 2017.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Destinacija	noćenja
Rovinj	1.216.998
Poreč	1.012.900
Medulin	863.172
Tar	696.288
Vrsar	618.731
Funtana	566.708
Rab	554.374
Umag	542.088
Crikvenica	523.397
Krk	518.285

Noćenja njemačkih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2017.

Dolasci i noćenja po klasterima

	dolasci	noćenja
Istra	1.013.016	8.695.805
Kvarner	604.481	4.640.703
Dalmacija-Split	298.274	2.142.680
Dalmacija-Zadar	245.232	2.069.437
Dalmacija-Šibenik	120.611	975.259
Dalmacija-Dubrovnik	128.638	719.159
Lika-Karlovac	148.649	692.741
Nautika	76.289	569.114
Grad Zagreb	66.108	122.034
Središnja Hrvatska	25.660	60.440
Slavonija	10.084	22.052
Ukupno	2.737.042	20.709.424

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	2,4%	2,3%
6-11 godina	3,8%	3,6%
12-17 godina	4,7%	4,7%
18-24 godina	4,0%	3,8%
25-34 godina	6,1%	6,0%
35-44 godina	7,2%	7,3%
45-54 godina	10,4%	9,1%
55-64 godina	7,2%	6,4%
> 65 godina	5,8%	5,3%

PROCJENA UDJELA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU U 2018.

Hrvatska je u 2018. turističkoj godini, uspjela zadržati pozitivne trendove. Neke od ključnih aktivnosti koje su osigurale odlične rezultate podrazumijevaju pojačane promotivnih aktivnosti, kreativne marketinške kampanje, povećanje broja aviolinija i destinacija koje su povezane s hrvatskim zračnim lukama te jačanje ukupne turističke ponude u razdobljima pred- i posezone.

Do listopada je u Hrvatskoj ukupno ostvareno oko 18 milijuna dolazaka i više od 100 milijuna noćenja, što u odnosu na isto razdoblje lani predstavlja rast od 6 posto u dolascima i 4 posto u noćenjima. U istom je razdoblju najviše noćenja ostvareno s tržišta Njemačke.

Hrvatska se po broju dolazaka i noćenja s njemačkog tržišta pozicionirala među vodeće inozemne destinacije. U apsolutnim pokazateljima Hrvatska spada u grupu deset vodećih destinacija (uzmu li se u obzir i njemačke pokrajine).

Sezona 2018. na njemačkom tržištu koja se može u velikom dijelu smatrati zaključenom (što se tiče većine dolazaka i noćenja) bila je za Hrvatsku uspješna. U prvih devet mjeseci 2018. godine njemački gosti su ostvarili rast od 3,6% u dolascima i rast od 1,5% u noćenjima u odnosu na isto razdoblje 2017.

Procjenjuje se da će se u Hrvatskoj do kraja 2018. godine s njemačkog tržišta ostvariti 2,8 milijuna dolazaka i više od 21 milijun noćenja.

Najposjećenija je tradicionalno Istarska županija (4,2%), a zatim slijede Primorsko-goranska (23%), Splitsko-dalmatinska te Zadarska županija (po 11%).

Gledajući preferenciju smještajnih objekata, najveći broj gostiju noćio je u objektima u domaćinstvima (41%), zatim u kampovima (32%) te u hotelima (16%).

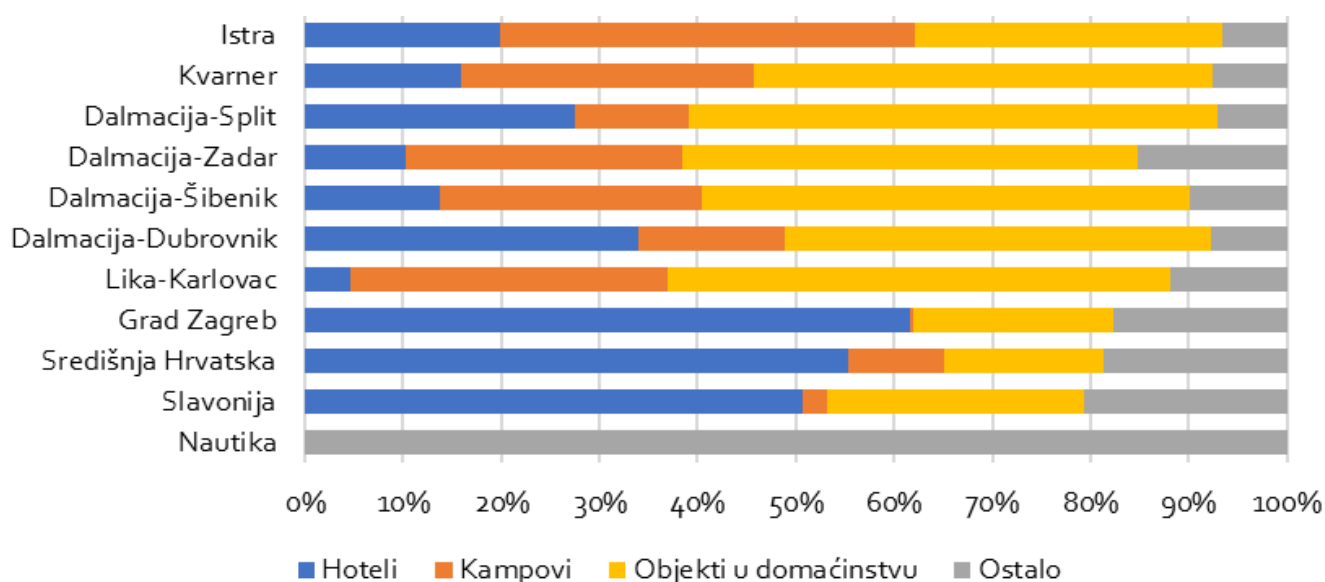
Omjer individualnih i organiziranih putovanja ostao je na dosadašnjoj razini od 2:1 - individualna putovanja 69%, organizirana putovanja 31%.

REZULTATI ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ – STUDENI 2018. PREMA SUSTAVU eVisitor

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	noćenja
Rovinj	1.216.993
Poreč	967.940
Medulin	849.093
Tar	682.672
Vrsar	609.285
Umag	555.846
Funtana	546.242
Rab	541.239
Krk	537.693
Crikvenica	534.493

Noćenja njemačkih turista po klasterima prema vrstama smještaja, I - XI 2018.

Dolasci i noćenja po klasterima

	dolasci	noćenja
Istra	1.038.844	8.748.807
Kvarner	632.184	4.781.616
Dalmacija-Split	337.534	2.223.708
Dalmacija-Zadar	258.478	2.164.256
Dalmacija-Šibenik	131.389	991.177
Dalmacija-Dubrovnik	144.121	743.396
Lika-Karlovac	156.429	702.416
Nautika	72.135	531.140
Grad Zagreb	63.750	122.531
Središnja Hrvatska	28.497	68.035
Slavonija	10.626	24.996
Ukupno	2.873.987	21.102.078

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	2,4%	2,3%
6-11 godina	3,6%	3,4%
12-17 godina	4,4%	4,3%
18-24 godina	4,1%	3,8%
25-34 godina	6,4%	6,2%
35-44 godina	7,2%	7,2%
45-54 godina	10,0%	8,7%
55-64 godina	7,5%	6,6%
> 65 godina	6,2%	5,7%

Aktualni imidž Hrvatske

Analizirajući proces i kriterije odabira destinacije odmora, a s obzirom na potrebe koje zadovoljava, Hrvatska se među njemačkim turistima profilira kao destinacija gdje obitelji uživaju u suncu i moru.

Prve razlike koje se mogu uočiti kod Nijemaca koji putuju u Hrvatsku u odnosu na druge destinacije na Mediteranu i koje karakteriziraju Hrvatsku kao destinaciju na Njemačkom tržištu su:

- koncentracija dolazaka iz južnih pokrajina
- veći udio auto gostiju
- manja zastupljenost hotelskih gostiju
- prevladavaju gosti koji koriste kampove i privatni smještaj
- organizacija dolaska u vlastitom aranžmanu
- manja sklonost bukiranja paušalnih paket aranžmana

U usporedbi s Turskom i Grčkom, njemački turisti Hrvatsku najčešće povezuju s odmorom za obitelji, opuštanjem i povoljnim odmorom, a najrjeđe s pojmovima komfora i luksuza, individualnim putovanjima i *adventure* turizmom.

Najveći broj turista iz Njemačke dolazi iz regija Nordrhein-Westfalen, Bavarska i Baden-Württemberg. Prema kriteriju posjete Hrvatskoj u protekle tri godine, najveće udjele imaju iste regije, međutim redoslijed je nešto drugačiji: prva je Bavarska s udjelom od 26 %, zatim slijedi Nordrhein-Westfalen (20 %) i Baden-Württemberg (16 %). Kada promatramo interes za posjet Hrvatskoj u budućnosti, struktura prema regijama je drugačija i donekle odgovara prosjeku za sve njemačke turiste. Najveći interes zabilježen je u regiji Nordrhein-Westfalen (25 %), zatim u Bavarskoj (19 %) i Baden-Württembergu (11 %). Analizirajući buduće razdoblje, regije koje pokazuju novi interes za ostvarivanjem putovanja u Hrvatskoj uz Nordrhein-Westfalen su Niedersachsen te gradovi Berlin i Hamburg.

Promatrajući destinacije koje najbolje odgovaraju različitim grupama turista razvrstanih po raznim kriterijima, Hrvatska se našla među top tri spomenute zemlje jedino kod turista koji brinu o budžetu kao i među mlađim putnicima.

Zrakoplovna povezanost s Hrvatskom

Nakon velikog rasta kapaciteta unazad par sezona, u 2018. prijeđen je prag od milijun sjedala na raspolaganju iz Njemačke prema Hrvatskoj te se zrakoplovni promet konsolidirao.

Usustavljen je promet prema zračnim lukama Split i Dubrovnik, a avioprijevoznici su uglavnom zadovoljni s postignutim. Prema ostalim zračnim lukama postoji prostor za postizanje boljih cijena.

Novosti u 2018. godini:

- Ryanair je od kraja ožujka uveo letove na relaciji Frankfurt International za Pulu, Zadar i Rijeku (dva puta tjedno) te na relaciji Zadar - Memmingen (Allgäu).
- Njemački zrakoplovni prijevoznik Condor (DE/CFG) u vlasništvu turističke grupacije Thomas Cook u ljetnom redu letenja za 2018. godinu uveo je četiri nove linije. Vraćena je linija Frankfurt – Rijeka (četvrtak, nedjelja) u periodu 29.4. – 21.10., a novouvedene linije su Frankfurt – Zadar (subota) u periodu 28.4. – 27.10., Düsseldorf – Split (nedjelja) u periodu 29.4. – 21.10. i Hannover – Split (nedjelja) u periodu 29.4. – 21.10.
- Lufthansa je u ljetnom redu letenja za 2018. godinu uvela novu liniju Zadar – Frankfurt u periodu 28.10. - 27.10. (subota, nedjelja). Također, pojačana je i linija iz Frankfurta za Pulu s jednom rotacijom tjedno.
- Eurowings je pojačao broj rotacija na relaciji Dubrovnik – Düsseldorf (3x tjedno), uz raniji početak prometovanja (od 25. ožujka). Također, na relaciji Dubrovnik – Hannover se povećao broj rotacija (2 rotacije) uz produženje prometovanja za čak 5 tjedana. Raniji početak prometovanja bilježi se na linijama Dubrovnik – Berlin (6 tjedana ranije), Dubrovnik – München (2 tjedna ranije) i Dubrovnik – Stuttgart (2 tjedna ranije). Uz spomenuto, Eurowings je uveo nove letove iz Kölna za Osijek 2 puta tjedno od 1.7. do kraja listopada.
- Croatia Airlines je uvela liniju Dubrovnik-München s 5 rotacija tjedno.
- Easyjet je ukinuo linije iz Hamburga prema Splitu i Puli dok je istovremeno uveo let na liniji Berlin (Tegel)-Pula, od 26.6. do 1.9 (3x tjedno).

Zrakoplovna povezanost s Hrvatskom

prijevoznik	tip leta (RED - redovni; LCC - niskobudžetni; CHAR - charter)	polazište	odredište Hrvatska	OD	DO	
Aegean Airlines	CHAR	Düsseldorf	Split	listopad	prosinac	
		Frankfurt	Split	4.11.2018	16.12.2018	
		Hamburg	Split	30.10.2018	11.12.2018	
		Leipzig	Split	3.11.2018	15.12.2018	
		München	Split	31.10.2018	12.12.2018	
		Stuttgart	Split	30.11.2018	14.12.2018	
		Berlin (Schönefeld)	Split	1.11.2018	13.12.2018	
CONDOR	LCC	Frankfurt	Dubrovnik	28.4.2018.	27.10.2018.	
		Frankfurt	Rijeka	travanj	listopad	
		Düsseldorf	Split	29.4.2018.	21.10.2018.	
		Frankfurt	Split	29.4.2018.	26.10.2018.	
		Hannover	Split	27.5.2018.	21.10.2018.	
		Frankfurt	Zadar	28.4.2018	27.10.2018	
		Düsseldorf	Dubrovnik	6.5.2018.	21.10.2018.	
Croatia Airlines	RED	Frankfurt	Dubrovnik	ožujak	listopad	
		München	Dubrovnik	30.4.2018.	14.10.2018.	
		Frankfurt	Pula	3.5.2018	4.10.2018	
		München	Rijeka	svibanj	listopad	
	CHAR	Berlin (SXF)	Split	travanj	listopad	
		Düsseldorf	Split	travanj	listopad	
		Frankfurt	Split	25.3.2018.	27.10.2018.	
	Croatia Airlines	RED	München	Split	ožujak	listopad
			Frankfurt	Zadar	27.4.2018	19.10.2018
			Berlin (TXL)	Zagreb	27.10.2018.	27.10.2018.
Frankfurt			Zagreb	ožujak	listopad	
München			Zagreb	25.3.2018.	27.10.2018.	
München			Rijeka	1.11.2018	28.3.2019	
Frankfurt			Dubrovnik	28.10.2018	28.3.2019	
Frankfurt			Zagreb	listopad 2018.	ožujak 2019.	
München			Zagreb	listopad 2018.	ožujak 2019.	
Frankfurt			Split	28.10.2018	30.3.2019	
Easyjet	LCC	München	Split	listopad 2018.	ožujak 2019.	
		Berlin (SXF)	Dubrovnik	25.6.2018.	1.9.2018.	
		Berlin (SXF)	Pula	26.6.2018	1.9.2018	
		Berlin (SXF)	Split	ožujak	listopad	
		Hamburg	Split	travanj	listopad	
		Berlin (SXF)	Zadar	lipanj	rujan	
		Berlin (Schönefeld)	Split	31.10.2018	3.11.2018	
Enter Air	CHAR	Frankfurt	Split	lipanj	rujan	

prijevoznik	tip leta (RED - redovni; LCC - niskobudžetni; CHAR - charter)	polazište	odredište Hrvatska	OD	DO
Eurowings	LCC	Berlin (TXL)	Dubrovnik	25.3.2018.	24.10.2018.
		Düsseldorf	Dubrovnik	ožujak	listopad
		Hamburg	Dubrovnik	svibanj	listopad
		Köln	Dubrovnik	travanj	listopad
		München	Dubrovnik	ožujak	listopad
		Stuttgart	Dubrovnik	ožujak	listopad
		Stuttgart	Osijek	25.3.2018.	27.10.2018.
		Berlin (TXL)	Pula	svibanj	listopad
		Düsseldorf	Pula	ožujak	listopad
		Hamburg	Pula	svibanj	listopad
		Köln	Pula	svibanj	listopad
		Stuttgart	Pula	svibanj	listopad
		Berlin (TXL)	Rijeka	ožujak	listopad
		Düsseldorf	Rijeka	svibanj	listopad
		Hamburg	Rijeka	6.5.2018.	2.10.2018.
		Hannover	Rijeka	17.5.2018.	25.10.2018.
		Köln	Rijeka	ožujak	listopad
		Stuttgart	Rijeka	svibanj	listopad
		Berlin (TXL)	Split	27.3.2018.	27.10.2018.
		Dortmund	Split	27.3.2018.	27.10.2018.
	Düsseldorf	Split	ožujak	listopad	
	Hamburg	Split	ožujak	listopad	
	Hannover	Split	ožujak	listopad	
	Köln	Split	ožujak	listopad	
	München	Split	1.5.2018.	23.10.2018.	
	Stuttgart	Split	ožujak	listopad	
	Berlin (TXL)	Zadar	svibanj	listopad	
	Düsseldorf	Zadar	ožujak	listopad	
	Hamburg	Zadar	svibanj	listopad	
	Köln	Zadar	svibanj	listopad	
	München	Zadar	31.3.2018	27.10.2018	
	Stuttgart	Zadar	svibanj	listopad	
	Berlin (TXL)	Zagreb	25.3.2018.	26.10.2018.	
	Düsseldorf	Zagreb	27.3.2018.	27.10.2018.	
	Hamburg	Zagreb	4.7.2018.	15.8.2018.	
	Köln	Zagreb	ožujak	listopad	
	Stuttgart	Zagreb	25.3.2018.	26.10.2018.	
	Düsseldorf	Rijeka	listopad 2018.	ožujak 2019.	
	Stuttgart	Rijeka	4.11.2018	4.11.2018	
	Köln	Zagreb	28.10.2018	29.3.2019	
Berlin (TXL)	Zagreb	30.10.2018	30.3.2019		
Stuttgart	Zagreb	28.10.2018	29.3.2019		
Düsseldorf	Zagreb	30.10.2018	30.3.2019		
Köln	Split	28.10.2018	29.3.2019		
Düsseldorf	Split	31.10.2018	30.3.2019		
München	Split	29.10.2018	29.3.2019		
Stuttgart	Split	listopad 2018.	ožujak 2019.		
Germania	LCC	Erfurt - Weimar	Split	6.10.2018.	20.10.2018.
		Rostock	Split	5.10.2018.	5.10.2018.

prijevoznik	tip leta (RED - redovni; LCC - niskobudžetni; CHAR - charter)	polazište	odredište Hrvatska	OD	DO
Lufthansa	RED	Frankfurt	Dubrovnik	ožujak	listopad
		München	Dubrovnik	ožujak	listopad
		Frankfurt	Pula	ožujak	listopad
		München	Pula	19.5.2018	7.10.2018
		Frankfurt	Split	31.7.2018.	21.8.2018.
	CHAR	Frankfurt	Split	ožujak	listopad
		München	Split	ožujak	listopad
	RED	Frankfurt	Zadar	travanj	listopad
		München	Zadar	svibanj	listopad
		Frankfurt	Zagreb	ožujak	listopad
		München	Zagreb	ožujak	listopad
		München	Dubrovnik	29.10.2018	3.11.2018
		München	Zagreb	28.10.2018	30.3.2019
		Frankfurt	Zagreb	28.10.2018	30.3.2019
		München	Split	29.10.2018	3.11.2018
Peoples Viennaline	CHAR	Frankfurt	Split	9.4.2018.	25.4.2018.
Ryanair	LCC	Frankfurt	Pula	ožujak	listopad
		Frankfurt	Rijeka	27.3.2018.	27.10.2018.
		Allgäu Memmingen	Zadar	svibanj	listopad
		Berlin (SXF)	Zadar	ožujak	listopad
		Bremen	Zadar	2.7.2018	31.8.2018
		Frankfurt	Zadar	26.3.2018	26.10.2018
		Karlsruhe / Baden- Baden	Zadar	ožujak	listopad
		Niederrhein Weeze	Zadar	27.3.2018	27.10.2018
Trade Air d.o.o.	CHAR	Stuttgart	Split	9.6.2018.	9.6.2018.

TURISTIČKA SEZONA 2019. – HRVATSKA

Hrvatska kao turistička destinacija ozbiljno konkurrira na njemačkom tržištu; udio na njemačkom emitivnom tržištu se stabilizirao i time je Hrvatska definitivno postala važan faktor na tržištu koji se posebno prati od strane konkurencije.

Od većih promjena u proteklom srednjoročnom razdoblju konstatira se jačanje uloge avio gostiju u ukupnom prometu iz Njemačke prema Hrvatskoj, što je Hrvatsku pozicioniralo među konkurentne destinacije (Španjolska, Turska, Grčka, Portugal, Egipat, Tunis) koje su u Njemačkoj tradicionalno okrenute na „paket-aranžman“ turiste.

Iako je Hrvatska inače percipirana kao automobilska destinacija, kroz kamping ponudu i ponudu privatnog smještaja, značajnije je ušla i u segment paket aranžmana (hotel, transfer, let) koji se prodaju preko turoperatorske mreže. Spomenuta vrsta prometa, jačala je usporedno s jačanjem avionskih linija i/ili radi njih. Turoperatori su počeli

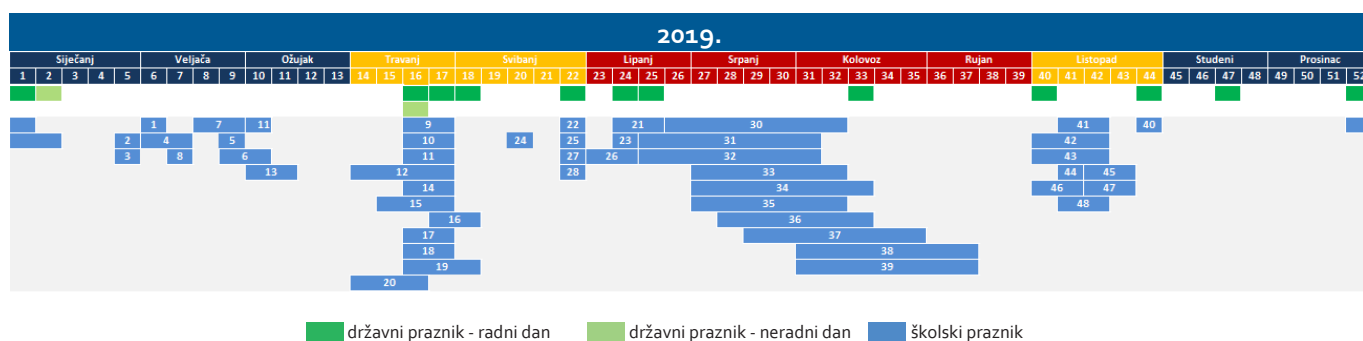
poslovati uzimajući veće rizike prema Hrvatskoj na način da su uzeli u zakup i prodaju pod vlastitim imenom cijele hotele na Jadranu. Istovremeno su kapaciteti avioprijevoznika iz Njemačke prema Hrvatskoj povećani za 20%. Osim spomenutih, i organizatori putovanja za posebne interese također su stavili veći naglasak na Hrvatsku iako je u usporedbi s udjelom paket aranžmana broj relativno mali.

Perspektive za sezonu 2019.

Interes njemačkih turista za Hrvatsku i dalje je visok. Turoperatori proširuju programe, manji operateri započinju s prodajom Hrvatske, a pojedine avio kompanije najavljuju nove linije.

Generalno gledano, u stabilnom okruženju i potražnja za hrvatskim turističkim proizvodom trebala bi ostati na dostignutom nivou.

Kalendar praznika i blagdana

Državni praznici i vjerski blagdani (Public Holidays)	2019.	Dan u tjednu	Tjedan u godini
Nova godina (New Year's Day)	1.1.2019	Utorak	1
Bogojavljenje - Sveta tri kralja (Epiphany (BW, BY, ST))	6.1.2019	Nedjelja	2
Veliki petak (Good Friday)	19.4.2019	Petak	16
Uskrs (Easter)	21.4.2019	Nedjelja	16
Uskršnji ponedjeljak (Easter Monday)	22.4.2019	Ponedjeljak	17
Prvi svibanj (1 May)	1.5.2019	Srijeda	18
Uzašašće (Ascension Day)	30.5.2019	Četvrtak	22
Duhovi ponedjeljak (Whit Monday/Pentecost Monday)	10.6.2019	Ponedjeljak	24
Tijelovo (Corpus Christi (BW, BY, HE, NW, RP, SL, SN, TH))	20.6.2019	Četvrtak	25
Velika Gospa (Assumption of the Virgin Mary (BY, SL))	15.8.2019	Četvrtak	33
Dan ujedinjena Njemačke (Day of German Unity)	3.10.2019	Četvrtak	40
Dan reformacije (Reformation Day (BB, MV, SN, ST, TH))	31.10.2019	Četvrtak	44
Dan Svih svetih (All Saints' Day (BW, BY, NW, RP, SL))	1.11.2019	Petak	44
Dan pokajanja i molitve (Day of Repentance and Prayer (SN))	22.11.2019	Petak	47
Božić (Christmas)	25.12.2019	Srijeda	52
Blagdan sv. Stjepana (Christmas)	26.12.2019	Četvrtak	52

Izvor: <http://visitbudapest.travel/budapest-info/public-holidays/>

Školski praznici	2019.	
	Početak	Kraj
Božićni praznici i Nova godina - Baden-Württemberg, Mecklenburg-Vorpommern, Niedersachsen	24.12.2018	5.1.2019
Božićni praznici i Nova godina - Bavarska, Berlin, Brandenburg	22.12.2018	5.1.2019
Božićni praznici i Nova godina - Bremen	24.12.2018	4.1.2019
Božićni praznici i Nova godina - Hamburg, Rhenland-Pflaz, Saarland	20.12.2018	4.1.2019
Božićni praznici i Nova godina - Hessen	24.12.2018	12.1.2019
Božićni praznici i Nova godina - Nordrhein-Westfalen, Schleswig-Holstein, Thüringen	21.12.2018	4.1.2019
Božićni praznici i Nova godina - Sachsen	22.12.2018	4.1.2019

Školski praznici	2019.		
	Početak	Kraj	
Božićni praznici i Nova godina - Sachsen-Anhalt	19.12.2018	4.1.2019	
Zimski praznici - Berlin, Brandenburg	4.2.2019	9.2.2019	1
Zimski praznici - Bremen, Niedersachsen	31.1.2019	1.2.2019	2
Zimski praznici - Hamburg	1.2.2019	1.2.2019	3
Zimski praznici - Mecklenburg-Vorpommern	4.2.2019	15.2.2019	4
Zimski praznici - Rheinland-Pfalz	25.2.2019	1.3.2019	5
Zimski praznici - Saarland	25.2.2019	5.3.2019	6
Zimski praznici - Sachsen	18.2.2019	2.3.2019	7
Zimski praznici - Sachsen-Anhalt, Thüringen	11.2.2019	15.2.2019	8
Proljetni/Uskršnji praznici - Baden-Württemberg, Hessen, Nordrhein-Westfalen, Thüringen	15.4.2019	27.4.2019	9
Proljetni/Uskršnji praznici - Berlin, Brandenburg	15.4.2019	26.4.2019	10
Proljetni praznici - Bavarska	4.3.2019	8.3.2019	11
Uskršnji praznici - Bavarska	15.4.2019	27.4.2019	11
Proljetni/Uskršnji praznici - Bremen	6.4.2019	23.4.2019	12
Proljetni praznici - Hamburg	4.3.2019	15.3.2019	13
Proljetni/Uskršnji praznici - Mecklenburg-Vorpommern	15.4.2019	24.4.2019	14
Proljetni/Uskršnji praznici - Niedersachsen	8.4.2019	23.4.2019	15
Proljetni/Uskršnji praznici - Rheinland-Pfalz	23.4.2019	30.4.2019	16
Proljetni/Uskršnji praznici - Saarland	17.4.2019	26.4.2019	17
Proljetni/Uskršnji praznici - Sachsen	19.4.2019	26.4.2019	18
Proljetni/Uskršnji praznici - Sachsen-Anhalt	18.4.2019	30.4.2019	19
Proljetni/Uskršnji praznici - Schleswig-Holstein	4.4.2019	18.4.2019	20
Praznici - Baden-Württemberg, Bavarska	11.6.2019	21.6.2019	21
Praznici - Berlin, Bremen, Niedersachsen, Sachsen, Schleswig-Holstein, Thüringen	31.5.2019	31.5.2019	22
Praznici - Berlin, Bremen, Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen	11.6.2019	11.6.2019	23
Praznici - Hamburg	13.5.2019	17.5.2019	24
Praznici - Hamburg	31.5.2019	31.5.2019	25
Praznici - Mecklenburg-Vorpommern	7.6.2019	11.6.2019	26
Praznici - Sachsen-Anhalt	31.5.2019	1.6.2019	27
Uzašašće - Brandenburg, Bremen	30.5.2019	2.6.2019	28
Ljetni praznici - Hamburg	27.6.2019	7.8.2019	30
Ljetni praznici - Berlin	20.6.2019	2.8.2019	31
Ljetni praznici - Brandenburg	20.6.2019	3.8.2019	32
Ljetni praznici - Mecklenburg-Vorpommern/Schleswig-Holstein	1.7.2019	10.8.2019	33
Ljetni praznici - Bremen, Niedersachsen, Sachsen-Anhalt	4.7.2019	14.8.2019	34
Ljetni praznici - Rheinland-Pfalz, Hessen, Saarland	1.7.2019	9.8.2019	35
Ljetni praznici - Sachsen, Thüringen	8.7.2019	16.8.2019	36
Ljetni praznici - Sachsen, Thüringen	8.7.2019	17.8.2019	36
Ljetni praznici - Nordrhein-Westfalen	15.7.2019	27.8.2019	37
Ljetni praznici - Baden-Württemberg	29.7.2019	10.9.2019	38

Školski praznici	2019.		
	Početak	Kraj	
Ljetni praznici - Bavarska	29.7.2019	9.9.2019	39
Jesenski praznici - Baden-Württemberg	28.10.2019	30.10.2019	40
Jesenski praznici - Berlin, Thüringen	7.10.2019	19.10.2019	41
Jesenski praznici - Brandenburg, Bremen, Hamburg, Niedersachsen, Schleswig-Holstein	4.10.2019	18.10.2019	42
Jesenski praznici - Hessen	30.9.2019	12.10.2019	43
Jesenski praznici - Mecklenburg-Vorpommern	7.10.2019	12.10.2019	44
Jesenski praznici - Nordrhein-Westfalen	14.10.2019	26.10.2019	45
Jesenski praznici - Rheinland-Pfalz	30.9.2019	11.10.2019	46
Jesenski praznici - Sachsen	14.10.2019	25.10.2019	47
Jesenski praznici - Saarland	7.10.2019	18.10.2019	48
Božićni praznici i Nova godina - Baden-Württemberg, Bavarska, Berlin	23.12.2019	4.1.2020	
Božićni praznici i Nova godina - Brandenburg, Saarland	23.12.2019	3.1.2020	
Božićni praznici i Nova godina - Bremen	21.12.2019	6.1.2020	
Božićni praznici i Nova godina - Hamburg	20.12.2019	3.1.2020	
Božićni praznici i Nova godina - Hessen	23.12.2019	11.1.2020	
Božićni praznici i Nova godina - Mecklenburg-Vorpommern	23.12.2019	4.1.2020	
Božićni praznici i Nova godina - Sachsen, Thüringen	21.12.2019	3.1.2020	
Božićni praznici i Nova godina - Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Schleswig-Holstein	23.12.2019	6.1.2020	

Izvor: Eurydice;

<https://www.feiertagskalender.ch/ferien.php?>